JAARVERSLAG NMU

2024

natuur en milieu utrecht
federatie

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave 2

Inleiding 3

1. Algemene informatie over de organisatie 4
   - 1.1 Doelen en profiel van De Natuur en Milieufederatie Utrecht 4
   - 1.2 Vertaling van de doelstelling in visie, beleid en strategie 5
   - 1.3 Bestuursstructuur NMU 6
   - 1.4 Risicobeheersing en integriteitsbeleid 7

2. De activiteiten van de NMU in 2024 8
   - 2.1 KLIMAATNEUTRALE PROVINCIE IN 2040 8
     - *2.1.1 Duurzame energie en warmte 8*
     - *2.1.2. Circulaire samenleving 11*
   - 2.2 NATUURINCLUSIEVE SAMENLEVING 14
     - *2.2.1 Mooie landschappen en rijke natuur 14*
     - *2.2.2 Duurzame landbouw 18*
   - 2.3 GEZONDE LEEFOMGEVING 21
     - *2.3.1 De groene klimaatactieve stad 21*
     - *2.3.2 Gezonde leefomgeving en duurzame mobiliteit 23*
   - 2.4 WERKVELDOVERSTIJGENDE WERKZAAMHEDEN 26
   - 2.5 Activiteiten van het bestuur 29
   - 2.6 Activiteiten van de Raad van Toezicht en Raad van Advies 31
   - 2.7 Vooruitblik 2026 en verder 33
   - 2.8 Meer impact dankzij de Postcode Loterij 34
   - 2.9 Begroting 2025 35

3. De financiële positie van de Stichting 37
   - 3.1 Staat van Baten en Lasten 37
   - 3.2 Balans en beleid t.a.v. reserves 37

4. Verantwoordingsverklaring 2024 Stichting Natuur en Milieufederatie Utrecht 38
   - BIJLAGE 1 40
   - BIJLAGE 2 41
   - DEEL II Jaarrekening 2024 42
   - DEEL III Overige gegevens 63

natuur en milieu utrecht federatie

INLEIDING

Begin 2025 hebben we een jaarbericht uitgebracht. Hierin zijn de highlights van afgelopen jaar in vogelvlucht gepresenteerd. In dit jaarverslag geven we een uitgebreidere weergave van onze activiteiten. Het bestuursverslag is opgebouwd aan de hand van de volgende thema's:

- Klimaatneutrale provincie
  - Schone energie en energiebesparing
  - Circulaire samenleving
- Natuurinclusieve samenleving
  - Mooie landschappen met rijke natuur
  - Duurzame landbouw
- Gezonde leefomgeving
  - Duurzame mobiliteit
  - De groene, klimaatactieve stad
- Werkveldoverstijgende werkzaamheden

De werkzaamheden die we hebben uitgevoerd zijn vooraf beschreven in het werkplan 2024. In het werkplan hebben we de activiteiten per thema vanuit de beoogde impact beschreven. De impact hebben we in dit bestuursverslag zoveel mogelijk benoemd.

De werkzaamheden van de NMU worden gefinancierd vanuit verschillende bronnen, namelijk: de 4-jarige programmasubsidie van de provincie, de Postcodeloterij en programma- of projectfinanciering. De 4-jarige programmasubsidie wordt ingezet voor het uitvoeren van een aantal kerntaken. In dit voorliggende verslag wordt – op verzoek van de provincie – over de werkzaamheden die gefinancierd worden vanuit deze subsidie, zoveel mogelijk apart per prestatie-indicator gerapporteerd. Dit is echter niet altijd mogelijk. De NMU voert namelijk een deel van deze werkzaamheden uit met financiering van de Postcodeloterij, of via projectfinanciering. De programmasubsidie dekt namelijk niet volledig de omvang van de werkzaamheden op de kerntaken. De scheiding tussen basisactiviteiten en projecten is mede om die reden niet overal scherp te trekken.

Het tweede deel van dit jaarverslag bestaat uit de jaarrekening met een toelichting op de financiële zaken.

1. ALGEMENE INFORMATIE OVER DE ORGANISATIE

1.1 Doelen en profiel van De Natuur en Milieufederatie Utrecht

De Natuur en Milieufederatie Utrecht (NMU) heeft de onderstaande doelen, vastgelegd in de statuten:

1. De stichting heeft als doel:
   het bijdragen aan een optimaal behoud en verbetering van een mooie, duurzame en toekomstbestendige provincie Utrecht met een inspirerend landschap, een rijke natuur en een schoon milieu, en voorts al hetgeen met één en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de meest ruime zin van het woord.
2. De stichting doet dit onder meer door:
   a. het stimuleren, coördineren en ondersteunen van activiteiten van actieve groepen, instanties en personen op het gebied van klimaat, grondstoffen, natuur, milieu, water, energie, ruimtelijke ordening, (duurzame) landbouw, mobiliteit en landschap, mede ter bevordering van de kennis en zelfwerkzaamheid van deze groepen, instanties en personen en het behalen van hun doelstellingen;
   b. het - kritisch en constructief - toetsen en beïnvloeden van het beleid en de ontwikkelingen in de samenleving, zoals van overheid, andere instanties, bedrijven of particulieren op het gebied van de bescherming en het beheer van klimaat, grondstoffen, natuur, milieu, water, energie, ruimtelijke ordening, (duurzame) landbouw, mobiliteit en landschap, waartoe onder meer een aansprekende ambitieuze eigen agenda wordt geformuleerd en uitgevoerd, overleg wordt gevoerd en/of adviezen worden uitgebracht, terwijl voor het overige gebruik kan worden gemaakt van alle overige wettige middelen, zoals het indienen van bedenkingen, beroep-of bezwaarschriften en/of het voeren van juridische procedures;
   c. het mobiliseren van de publieke opinie ten aanzien van zaken welke betrekking hebben op de bescherming en het beheer van klimaat, grondstoffen, natuur, milieu, water, energie, ruimtelijke ordening, mobiliteit en landschap;
   d. het bevorderen van milieubewust gedrag door middel van educatie, voorlichting en informatieverstrekking;
   e. het verbinden en bij elkaar brengen van partijen ter versnelling van diverse transities naar een duurzame samenleving, en voorts al hetgeen met één en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de meest ruime zin van het woord.
3. Het realiseren van de doelstelling geschiedt zoveel mogelijk op een duurzame, sociale en bedrijfsmatig verantwoorde wijze.
4. De stichting heeft geen winstoogmerk en beoogt werkzaam te zijn als algemeen nut beogende instelling in de zin van artikel 5b van de Algemene wet inzake rijksbelastingen. Het realiseren van de doelstelling geschiedt zoveel mogelijk op een duurzame, sociale en bedrijfsmatig verantwoorde wijze.

1.2 Vertaling van de doelstelling in visie, beleid en strategie

Onze missie en visie

De NMU streeft naar een provincie met een inspirerend landschap, een rijke natuur en een schoon milieu. Hier wonen en werken we op een toekomstbestendige manier. De NMU neemt samen met bewoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheden initiatieven die de provincie sneller duurzaam maken.

We geven een krachtige stem aan de kwetsbare waarden van natuur, milieu en landschap. Daardoor kunnen de bewoners van Utrecht en ook mensen van elders genieten van een gezonde leefomgeving.

In een duurzaam Utrecht:

- zijn wonen, werken en reizen klimaatneutraal doordat Utrecht zuinig is met energie en gebruik maakt van hernieuwbare bronnen;
- worden alle grondstoffen (hoogwaardig) hergebruikt en zijn kringlopen gesloten;
- wordt bebouwd gebied zorgvuldig benut en koesteren we landschappen en natuur;
- is sprake van een natuurinclusieve landbouw, zonder schadelijke uitstoot, te midden van een soortenrijk, aantrekkelijk Landschap;
- is het prettig wonen in groene, klimaatactieve steden en dorpen;
- krijgen planten en dieren de ruimte in mooie natuurgebieden waarvan mensen kunnen genieten.

De NMU werkt aan deze missie volgens drie strategieën die zijn vastgelegd in het beleidsplan 2023-2026:

1. We zijn **agendasetter en beïnvloeder** . Beleidsbeinvloeding van overheden en bedrijven doen we op twee manieren. Enerzijds door een eigen ambitieuze agenda met perspectief te voeren en proactief in te brengen waar mogelijk. Anderzijds door actief te reageren op beleidsontwikkelingen van overheden en bedrijven en te zorgen voor ambitieus beleid en de uitvoering daarvan.
2. Als **verbinder** brengen we partijen bij elkaar, ondersteunen we de beweging van onderop en vervullen we een schakelrol tussen overheid, maatschappelijke organisaties, kennisinstellingen, bewoners en ondernemers. De kern van onze verbindersrol is om samen met groepen bewoners en andere partners de maatschappelijke opgaven aan te pakken door concreet te werken aan een duurzame leefomgeving en door de uitvoering van klimaat-, natuur- en milieubeleid te versnellen.
3. De komende beleidsperiode zullen we vaker onze rol pakken als **initiator**. Het doel daarvan is om met concrete voorbeelden te laten zien dat het kan. We zetten – liefst samen met anderen – pilots en voorbeeldprojecten op. Door in de praktijk te laten zien dat het kan, nemen we obstakels weg en inspireren we anderen.

De NMU voert een aantal kerntaken uit die mede worden gefinancierd door de provincie met een vierjarig programma 2021-2024. De kerntaken uit het programma 2021-2024:

1. **Bijdragen aan provinciale beleidsvorming.** Vanuit onze onafhankelijke positie geven we stem aan natuur en milieu, en signaleren we kansen voor transities naar duurzaamheid. We doen dat zoveel mogelijk aan de voorkant, dus vroeg in het proces, via ambtelijke inbreng en politieke agendering. Op basis van expertise, voelsprieten en ervaring in de praktijk voeden we planvorming en besluitvorming en dragen we waar dat nuttig is alternatieven aan. Daarbij betrekken we lokale actoren en bewonersgroepen, voor participatie bij onze eigen meningsvorming dan wel direct in de provinciale beleidsvorming.
2. **Bijdragen aan realisatie van beleidsdoelen** (zowel provinciaal als gemeentelijk) We dragen in regionale processen bij aan de uitvoering van provinciale programma's en ambities in diverse gremia, waarbij we als belangenbehartiger voor natuur, milieu en duurzaamheid bijdragen aan integrale plannen en de realisatie daarvan. Met campagnes en projecten gericht op het betrekken en mobiliseren van koplopers bij bedrijven en bewoners realiseren we provinciale ambities op onze thema's.
3. **Ondersteunen van bewonersinitiatieven, de "beweging vanuit de samenleving".** Deze kerntaak heeft een duidelijke link met de bovenstaande kerntaken: overheden hebben de samenleving nodig om draagvlak voor beleid te verkrijgen en om doelen te realiseren. De samenleving is steeds actiever met eigen initiatief en kan daarbij vaak niet zonder de overheid. De NMU kent de koplopers, ondersteunt bewoners en lokale initiatieven met het Adviespunt Ruimte, Servicepunt Energie, Groen aan de Buurt en Servicepunt Circulair en is intermediair en verbindt initiatieven aan overheden waar ze elkaar nodig hebben voor realisatie.

1.3 Bestuursstructuur NMU

Statutaire naam:	Stichting Natuur en Milieufederatie Utrecht
Vestigingsplaats:	Utrecht
Rechtsvorm:	Stichting

De doelstelling van de NMU is het bevorderen van het behoud, herstel en optimaal beheer van natuur, milieu en landschap in de provincie Utrecht. Deze doelstelling tracht de NMU te realiseren door een proactieve rol in beleidsbeïnvloeding en gebiedsontwikkeling, door het informeren, coördineren en ondersteunen van de lokale en regionale natuur- en milieuorganisaties in Utrecht, en door de uitvoering van projecten gericht op het initiëren van nieuwe duurzame ontwikkelingen bij provincie, gemeenten, bedrijven en maatschappelijke organisaties.

Juridische structuur

De stichting kent de volgende organen:

- Directie
- Raad van Toezicht
- Adviserend orgaan: Raad van Advies

Samenstelling Raad van Toezicht:
C.I Porsius (voorzitter, lid personele commissie)
C.A.M. Groot
J.B. Levels-Vermeer (lid personele commissie)
G.U. Kuneman
S. Bannier-Strik
J.S. van de Griendt (lid financiële commissie)
M.E.W. Schelhaas
L.S. de Waal (lid financiële commissie)

Bestuur / directie:

J.L. Veraart:	Directeur
S. Sars:	Adjunct-directeur

1.4 Risicobeheersing en integriteitsbeleid

De NMU streeft ernaar om risico's die gerelateerd zijn aan bestuur en management, operationele zaken, financieel management, informatiemanagement en juridische verantwoordelijkheden zo goed mogelijk te beheersen. Het gaat niet primair om het vermijden van risico's, maar om het herkennen en beheersen ervan. Door risico's te identificeren, kan passend gereageerd worden om schade te voorkomen of te beperken. Risicomanagement maakt integraal deel uit van de planning- en controlcyclus en van projectmanagement en is van toepassing voor iedereen in de organisatie. In 2023 zijn het risicobeleid en de bijbehorende beheersmaatregelen geactualiseerd en met de Raad van Toezicht besproken. In 2024 was er geen aanleiding om deze risico's te herzien aangezien deze nog steeds actueel waren.

De belangrijkste risico's in het kort:

- Beperkte diversiteit financiële bronnen leidend tot grote impact als een ervan wegvalt.
- Wegvallen politieke steun voor programmafinanciering provincie.
- Kwetsbaarheid als gevolg van kleine organisatie leidend tot het plotseling wegvallen van belangrijke competenties in geval van ziekte/afwezigheid of vertrek van een medewerker.
- Concreter worden van de noodzaak van transities leidt tot polarisatie, met mogelijk negatief effect op de NMU (uitkomst verkiezingen, reputatie).
- Stevig stellingnemen kan partners voor het hoofd stoten.

De NMU heeft in 2019 haar integriteitsbeleid opgesteld en vastgesteld in de RvT. Onderdeel van het integriteitsbeleid is een uitgebreide beschrijving waarin opgenomen is hoe medewerkers een eventuele melding over een integriteitskwestie kunnen doen en wat er vervolgens met deze melding gedaan wordt. Er is tot dusver geen reden om het beleid te herzien. Het beleid is besproken met de medewerkers en wordt nieuwe medewerkers bij aanvang van de aanstelling aangeboden.

2. DE ACTIVITEITEN VAN DE NMU IN 2024

Hieronder volgt het overzicht van de activiteiten, resultaten en impact van onze projecten en activiteiten in 2024, benoemd per thema.

2.1 KLIMAATNEUTRALE PROVINCIE IN 2040

2.1.1 Duurzame energie en warmte

De provincie Utrecht heeft als doel om in 2040 energieneutraal te zijn. Dat betekent dat we net zoveel duurzame energie produceren als dat we energie verbruiken. De NMU vindt dit een belangrijke maatschappelijke opgave en droeg daar in 2024 op verschillende manieren aan bij. Hieronder staat een selectie van de activiteiten, inclusief de resultaten.

Basisfinanciering provincie

Vanuit de basisfinanciering van de provincie werken we aan de volgende indicatoren:

1. Bijdragen aan integraal beleid van de Provincie Utrecht op regionaal en lokaal niveau bij de opgave energietransitie, om zo de transitie soepeler te laten verlopen. Dit geldt met name bij verdere uitwerking van regionale energiestrategieën (totstandkoming transitie duurzame warmte en implementeren beleidskaders windenergie/zonne-energie). (kerntaak 2)[1]

Afgelopen jaar hebben we o.a. input gegeven op de Energievisie van de Provincie. En hebben we aanbevelingen gedaan voor gemeenten voor het beleid op erfwindmolens. Bij diverse gemeenten hebben we input geleverd:

- Utrecht: bestemmingsplan windpark Rijnenburg Reierscop en meegedacht met de Nota Opwekgebieden voor schone energie.
- Nieuwegein: beleidsinput duurzame energie
- IJsselstein: natuurinclusiviteit in energiebeleid voor de opwek van windenergie
- Stichtse Vecht: energieboswachters ondersteund voor adviezen toetsingskader zonne-energie
- Baarn: bestuurlijk gesprek over beleid voor zonne-energie
- Bunnik: beleidsaanbevelingen voor het plaatsen van erfwindmolens. Dit document is vervolgens ook gedeeld met andere gemeenten via twee RES-tafels.
- Diverse gemeenten: input op de omgevingsvisie

Daarnaast hebben we op diverse manieren in de media aandacht gevraagd voor het belang van een Natuurinclusieve Energietransitie, o.a. op Hart van Nederland.

Meerdere gemeenten zijn gestart met het uitwerken van het warmteprogramma dat in 2026 vastgesteld moet worden. We hebben bij de Energy Community in gemeente Amersfoort input geleverd voor de Warmtevisie.

Ook in 2024 hebben we op verschillende manieren bijgedragen aan de regionale energiestrategieën. We hebben inbreng geleverd via stakeholders overleggen, overleggen

1 Deze activiteiten voeren we uit met cofinanciering vanuit de Participatiecoalitie

op ambtelijk en bestuurlijk niveau bij de RES Amersfoort ende RES U16 We hebben o.a. op een stakeholderbijeenkomst van de RES U16 een presentatie gehouden over de warmtetransitie en de samenhang met elektriciteit. Daarnaast hebben we input gegeven tijdens het atelier planMER voor zonne-energie in de RES U16.

2. Aantoonbare versnelling energietransitie door ondersteuning van lokale initiatieven. (kerntaak 3)

Het afgelopen jaar hebben we diverse initiatieven geholpen bij de warmtetransitie. Dit hebben we gedaan met cofinanciering vanuit het Servicepunt Energie.

Aanvullende subsidie provincie ten behoeve van duurzame energie

- Samen met Energie van Utrecht hebben we begin 2023 het Servicepunt Energie opgezet, waarbij wij ons richten op het onderdeel Warmte en EvU richt zich op elektriciteit. Het servicepunt heeft een looptijd van 3 jaar. Jaarlijks worden de activiteiten van het servicepunt geëvalueerd en bijgesteld. Hieronder een aantal hoofdpunten uit 2024:
    - Ca 100 vragen beantwoord van warmte-initiatieven over uiteenlopende onderwerpen
    - Uitreiking beste lokale energie-initiatief. Soester energiecoöperatie werd door een onafhankelijke jury gekozen tot beste initiatief 2024.
    - 6 bijeenkomsten georganiseerd en diverse overleggen geïnitieerd tussen lokale initiatieven, gemeenten en de provincie over onderlinge samenwerking met betrekking tot het EDC.
    - 12 projectinitiatieven ondersteund met het ontwikkelen en/of uitvoeren van een plan van aanpak voor energiebesparing
    - 5 projectinitiatieven ondersteund met het ontwikkelen en/of uitvoeren van een plan van aanpak voor warmtetransitie
    - 15 deelnemers vanuit 10 initiatieven ontvingen hun certificaat voor de cursus Leren over warmte. Om de coöperatieve warmtetransitie aan te zwengelen en te ondersteunen leerden deelnemers in 8 bijeenkomsten van experts en ervaringsdeskundigen, en van elkaar.
- **De Regionale Energiealliantie.** De NMU is sinds 2014 aanjager en voorzitter van de Regionale Energiealliantie (REA); het regionale samenwerkingsverband tussen de provincie Utrecht, diverse Utrechtse gemeenten, het waterschap HDSR, Rijkswaterstaat Midden-Nederland, het USI (Utrecht Sustainability Institute), de ROM (Regionale Ontwikkelings Maatschappij) en de RES'en. Het doel is een platform te bieden voor informele uitwisseling en door krachtenbundeling te zorgen voor een versnelling van de **regionale energietransitie** . Maandelijks komt de alliantie bijeen om lopende ontwikkelingen in de regio te delen en met elkaar af te stemmen, om samen visies te ontwikkelen en gezamenlijk dilemma's te bespreken. Onderwerpen waren o.a. V2X, Koersplan Energie RWS, APTBAT, Energiehubs in een geïntegreerd systeem. Ook hebben we een excursie over ecologische effecten van aquathermie bij de proefopstelling in de Sloterplas georganiseerd met ca. 40 deelnemers.

Overige projectfinanciering

- Voor de Participatiecoalitie[2] voeren we diverse activiteiten uit in de provincie Utrecht gericht op het ondersteunen van bewonersinitiatieven en het betrekken van bewoners(initiatieven) bij de Regionale Energie Strategieën (RES).
    - We ondersteunden 17 bewonersinitiatieven met het organiseren van buurtacties om buurtgenoten te ondersteunen met het nemen van isolatie- en installatiemaatregelen. In totaal hebben deze 17 initiatieven met behulp van onze ondersteuning 513 maatregelen bij buurtgenoten gerealiseerd.
    - In een Pilot Energiearmoede ondersteunden we 1 bewonersinitiatief met het beter bereiken van huurders in hun buurten. Geleerde lessen zijn gedeeld in het inspiratiedocument.
    - Vanuit deze rol hebben we verschillende malen inbreng geleverd bij het proces voor meer windenergie in de provincie Utrecht. We zijn betrokken bij de Omgevingsadviesraad voor twee windmolens op bedrijventerrein De Isselt in Amersfoort. Daar leveren we input op het thema natuur en ecologie. We hebben een zienswijze ingediend op het toetsingskader wind voor windpark Reierscop in Woerden. In november 2024 organiseerden we samen met de GGD Utrecht en Energie van Utrecht een succesvolle informatiebijeenkomst over windenergie voor raads- en statenleden. Zo'n 40 raadsleden uit diverse gemeenten en een aantal statenleden waren aanwezig tijdens deze avond.
- We hebben een derde groep **Energieboswachters** opgeleid. Doel van het project is om ervoor te zorgen dat lokale natuur- en landschapsorganisaties en energie-initiatieven in de provincie Utrecht beter in staat zijn om conceptplannen voor nieuwe zonne- en windparken op ecologische en landschappelijke aspecten te beoordelen en verbeteren. Een groep van 15 deelnemers heeft verschillende trainingen hierover gevolgd, waaronder gebiedsanalyse, kenmerken en impact van windparken en van zonneparken. Daarnaast hebben de deelnemers een concrete praktijkopdracht voltooid. Deelnemers zijn met de praktijkopdracht onder andere aan de slag gegaan met windpark Rijnenburg, windpark de Isselt en zonnepark Voordaan.
- De NMU is betrokken bij **U-Thuis** en werkt daarmee aan het stimuleren van de verduurzaming van woningen via energieambassadeurs en initiatieven van onderop. We organiseerden vanuit U-Thuis diverse activiteiten waaronder trainingen voor energieambassadeurs. Dit jaar hebben we 12 trainingen en 12 meet-ups voor **energieambassadeurs** georganiseerd, met in totaal 207 deelnemers. Besproken onderwerpen waren o.a. gesprekstechnieken, kleine maatregelen, isolatie van de woning en ventilatie. Ook organiseert de NMU een voorjaars- en een najaarsbijeenkomst (Avond vol Energie) voor energie-initiatieven in de provincie. Naast een hoofdspreker waren er diverse workshops en was er volop ruimte om te netwerken. De voorjaarsbijeenkomst had als thema de 'natuurinclusieve energietransitie' en de najaarsbijeenkomst ging over warmtenetten. Beiden trokken ca. 150 deelnemers.
- Sinds 2021 draait een vergelijkbaar trainingsprogramma samen met de gemeenten in de regio Amersfoort en regio FoodValley en de provincie: het **OER!-AF programma** (Ondersteuningsprogramma Energie-initiatieven in Regio Amersfoort Foodvalley). Dit

2 Een landelijk samenwerkingsverband tussen De Natuur en Milieufederaties, Energie Samen, LSA Bewoners, Buurkracht en HIER

programma is in 2024 verder uitgevoerd. Het trainingsaanbod bestond uit ca. 12 trainingen en met in totaal 144 deelnemers .

- In 2024 is een project gestart via Nationaal programma RES waarmee we ambtenaren kunnen opleiden om natuur en ecologie te borgen in beleid. Tijdens een eerste training voor de RES U16 hebben ambtenaren van 5 verschillende gemeenten meegedaan, iemand van de provincie en omgevingsdienst ODRU.
- NMU heeft een opdracht gekregen van provincie Utrecht om een pilot uit te voeren waarbij energie initiatieven gaan werken met digitale huisdossiers. Drie initiatieven zijn gestart met het inrichten van de digitale omgeving en met het opleiden van hun coaches. Door meer digitaal te werken krijgen energie initiatieven meer grip op de ondersteuning van bewoners bij het verduurzamen van hun woning, zijn ze in staat om specifiekere dienstverlening te bieden en kunnen ze makkelijker data uitwisselen en monitoren.

2.1.2. Circulaire samenleving

De NMU draagt met haar activiteiten bij aan het vergroten van het bewustzijn rondom en de realisatie van een circulaire samenleving. Het doel is om materialen zoveel mogelijk her te gebruiken of op hoogwaardigere manieren toe te passen door lokale en regionale ketens te sluiten. Afgelopen jaar hebben we bijgedragen aan een circulaire samenleving door in te zetten op:

- succesvolle regionale samenwerking in de provincie en het behalen van gezamenlijke doelstellingen (via de Alliantie Cirkelregio Utrecht);
- stimuleren van gemeentelijke en provinciale beleidsvorming op circulaire economie;
- ondersteunen van lokale circulaire initiatieven om hun doelstellingen te halen;
- bewustwording en kennisdeling.

Basisfinanciering

1. Circulariteit krijgt een stevigere plek in lokaal en regionaal beleid. Door kennisdeling en agendering neemt het kennisniveau over circulaire economie bij overheden en bedrijven toe. Hiertoe wordt de NMU gevraagd input te leveren bij 10 circulaire beleids- of uitvoeringtrajecten van regionale en lokale overheden. (kerntaak 1)

Op het gebied van beleidsbeïnvloeding en -vorming hebben we o.a. de volgende activiteiten ondernomen:

- We hebben actief en meermaals input geleverd op de MTS Circulaire Samenleving van de Provincie Utrecht, inclusief inspraak bij Praten met de Staten met een lokaal initiatief.
- Ondersteuning op circulair beleid gegeven aan o.a. de gemeenten Utrecht, Nieuwegein, Utrechtse Heuvelrug, Rhenen, Wijk bij Duurstede, Zeist, De Ronde Venen.
- We hebben een artikel voor Stadwerk magazine geschreven over biobased isoleren, met daarin een quote van de gedeputeerde. Stadswerk richt zich op ambtenaren en professionals werkzaam in de fysieke omgeving en ligt bij alle gemeenten.

2. Middels voorzitterschap van de alliantie de regionale samenwerking stimuleren en versterken, ten behoeve van de Utrechtse Circulaire Topregio. (kerntaak 2)

Sinds 2015 is de NMU de trekker en voorzitter van de Alliantie Cirkelregio Utrecht. Dit is een samenwerking tussen Cirkelstad Utrecht, gemeente Amersfoort, HDSR, Universiteit Utrecht, gemeente Utrecht, de U10, gemeente Veenendaal, de ROM Utrecht Region, VNO-NCW Midden, het USI, de provincie Utrecht en de NMU. De alliantie werkt met een kernteam en thematische inhoudelijke coalities, inclusief een bestuurlijk netwerk. Vanuit de basisfinanciering is met name de rol van voorzitter van de alliantie gedekt. Voor het bestuurlijk netwerk heeft de NMU een aanvullende financiering ontvangen van de provincie via MiddenNL Circulair, omdat de organisatie van het netwerk en de bestuurlijke tours niet binnen de basisfinanciering past.

Een greep uit de activiteiten vanuit beide financieringsbronnen in 2024:

- Met de **Alliantie Cirkelregio Utrecht** is gewerkt in zes inhoudelijke coalities om gezamenlijk resultaten te bereiken. De NMU is trekker van de coalities ondernemerschap, het bestuurlijk netwerk en het Utrechtse Circulaire Ambtenaren Netwerk (UCAN) en levert actief inbreng bij de andere coalities. Door het goed positioneren en activeren van het regionale netwerk Alliantie Cirkelregio Utrecht versnelt de ontwikkeling van een circulaire samenleving in de regio én daarbuiten.
- Daarnaast is in 2023 gestart met een bredere regionale samenwerking in **Circulair MiddenNL,** waar de NMU een coördinerende rol in heeft gespeeld. Dit is een samenwerking met de twee andere regioversnellers die in de provincie Utrecht actief zijn: Groene Hart Werkt! en Living Lab Regio Foodvalley Circulair.

3. Ondersteunen en verbinden van regionale en lokale bestaande en nieuwe circulaire initiatieven van burgers en bedrijven; (kerntaak 3) en handelingsperspectief bieden aan burgers, overheden en bedrijven bij het maken van duurzame (en circulaire) keuzes door kennisdeling en goede voorbeelden. (kerntaak 2)

- Tijdens de **Week van de Circulaire Economie** hebben we de Kringlogoprijs uitgereikt voor het meest circulaire burgerinitiatief van de provincie Utrecht, met aandacht vanuit lokale pers.
- **Servicepunt Circulair** (deels cofinanciering van de provincie vanuit MiddenNL circulair): We hebben diverse kleinere impactondernemers geholpen met netwerken, bekendheid en kennis in 2024.
- We hebben een inspiratieavond georganiseerd voor bestaande **repaircafé's**. Doel is onderlinge kennismaking en leren van elkaar. Er was veel enthousiasme en deze sessie krijgt in 2025 waarschijnlijk vervolg.

Aanvullende subsidie provincie ten behoeve van circulaire samenleving

Vanaf juli 2023 ontvangt de NMU financiering voor het tweejarige programma **MiddenNL Circulair,** de intensievere samenwerking met Groene Hart Werkt! en Regio FoodValley Circulair. In dit programma werken we aan diverse onderdelen

- **Bestuurlijk netwerk**: In 2024 zijn er twee bestuurlijke tours georganiseerd. De eerste tour had als thema biobased bouwen en isoleren en bestond uit een excursie voor zowel bestuurders, ambtenaren als universiteit Utrecht. De Utrechtse aanpak Biobased Isoleren is tijdens de tour gelanceerd. De tweede tour vond plaats tijdens het 'Circular Economy Festival' van de Universiteit Utrecht. Aanwezigen waren o.a. wethouders, bestuurders van

het UMC, TNO, VNO-NCW en hoogleraren. Besproken onderwerpen waren Circulair ondernemen, circulair inkopen en Ruimtelijke ontwikkeling. Concrete opvolging bestaat uit een aantal studentopdrachten die met deze thema's aan de slag gaan.
Daarnaast zijn 2 ambassadeursbijeenkomsten georganiseerd ter voorbereiding op de bestuurlijke tour.

- **Utrechtse aanpak biobased isoleren;** Na de aftrap tijdens de bestuurlijke tour heeft dit onderwerp het gehele jaar aandacht gehad. Hierin werken we samen met o.a. Building Balance. We hebben drie bijeenkomsten georganiseerd onder de noemer 'Hoppa aan de slag met Biobased isoleren', energiecoaches getraind over biobased isoleren en diverse malen publiciteit hierover gezocht. Daarnaast organiseerden we diverse overleggen om af te stemmen met regionale partijen die op dit thema actief zijn.
- Het '**Utrechts Circulaire Ambtenaren Netwerk' (UCAN):** De NMU is trekker van deze coalitie. Dit netwerk brengt ambtenaren uit de gehele provincie Utrecht bij elkaar in een Community of Practice. Met name voor de kleine en middelgrote gemeenten is het delen van kennis zeer waardevol. Collega ambtenaren leren elkaar beter kennen en kunnen kennis en ervaringen uitwisselen. Ze kunnen onderwerpen aandragen die ze gezamenlijk willen oppakken. Er is veel onderlinge energie en er komt een vervolg om gemeentes te ondersteunen samen met PU en U10.
  Samenwerking met circularities / Verschilmakers:
  in 2024 zijn 6 werksessies georganiseerd, gemiddeld waren 10-15 overheidsorganisaties aanwezig. Onderwerpen waren o.a. gedragsbeinvloeidng, draagvlak en opstellen en evalueren van beleid.
- **'Heel Utrecht Repareert';** voorstel voor campagne samen met Regio Food Valley en Afval van Utrecht. We hebben een actiecomité samengesteld en diverse bijeenkomst met Repaircafés georganiseerd. Samenwerking met o.a. Copernicusinstituut UU en RWS. Lancering is tijdens de week van de circulaire economie 2025.
- **Ondersteunen circulaire bewonersinitiatieven** : in 2024 hebben we een aantal circulaire bewonersinitiatieven op het podium gezet met een podcastserie: Deze mensen maken de wereld mooier.
- **Coalitie Ondernemerschap:** de NMU was in 2024 trekker van dit netwerk. In opdracht van de provincie en de gemeente Utrecht is samen met de ROM onderzoek gedaan naar de behoefte bij ondernemers naar ondersteuning op circulair. Hieruit is o.a. gekomen dat behoefte is aan een netwerk om kennis en ervaringen uit te wisselen. In 2024 is de start gemaakt met Circulair Utrecht en hebben we goede gesprekken gevoerd over hoe we dit netwerk en de Alliantie Cirkelregio Utrecht versterkend laten zijn aan elkaar.

Projectfinanciering

- **Rijkswaterstaat**: samen met Circularities hebben we in kaart gebracht en contact gelegd met coördinatoren van lokale ambtelijke circulaire netwerken in Nederland. Tevens hebben we de (thema)focus, aanpak en doelen van deze netwerken in kaart gebracht en de interesse in een gezamenlijke bijeenkomst gepolst. Dit netwerk heeft inmiddels een vervolg gekregen vanuit RWS zelf.
- Twee **gastcolleges Circulair voor de Basiscursus Duurzaamheid en Energie van Berghouser Pont,** deelnemers zijn vooral gemeenteambtenaren en semi-overheden.

2.2 NATUURINCLUSIEVE SAMENLEVING

2.2.1 Mooie landschappen en rijke natuur

Utrecht kent een grote diversiteit aan landschappen en natuurgebieden die van grote waarde zijn voor planten en dieren en daarmee voor het hele biodiversiteitssysteem. En die bijdragen aan ontspanning, beleving, recreatie en daarmee de gezondheid en het welzijn van mensen. Ze dragen bij aan het vestigingsklimaat voor bedrijven en aan economische sectoren zoals recreatie, toerisme en conferentiecentra. Helaas staan deze kwaliteiten in onze volle provincie voortdurend onder druk. De NMU draagt met haar activiteiten bij aan het versterken van deze kwaliteiten.

Basisfinanciering

1. De NMU draagt actief bij aan minimaal 5 provinciale beleidsontwikkelingstrajecten rond natuuropgave (Akkoord van Utrecht) zoals: aanpak bodemdaling, omgevingsvisie, de bossenstrategie, klimaatadaptatie en verdrogingsbestrijding. (kerntaak 1)

De NMU heeft het afgelopen jaar inbreng geleverd bij diverse provinciale plannen of beleidsontwikkelingen op het gebied van natuur, al dan niet samen met de Oostbroekpartners (Utrechts Landschap, Landschap Erfgoed Utrecht, Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer en IVN). O.a, de dijkversterking Grebbedijk en de herontwikkeling stationsgebied Driebergen-Zeist. Daarnaast hebben we input geleverd op de pre-startnotitie over de actualisatie van de Omgevingsverordening. Dit traject zal nog geheel 2025 in beslag nemen. Onze input was gericht op het agenderen van de onderwerpen die volgens de NMU in de komende aanpassingen meegenomen moeten worden.

We zijn een vaste partner in het Akkoord van Utrecht, en sturen op versnelde uitvoering van de aanleg van het NNN en de Groene Contour. We benadrukken het belang van ontwikkelen inzet van geschikt instrumentarium van de provincie ten behoeve van de groene contour.

De NMU levert ook via het UPLG input op de diverse beleidsontwikkelingen van de provincie. In het UPLG komen de genoemde beleidsopgaven voor het landelijke gebied bijeen en worden in samenhang aangepakt. Onze inbreng was specifiek gericht op het goed borgen van een robuuste natuur, en een toekomstbestendig landelijk gebied. We sturen ook op een integrale aanpak en samenwerking tussen de partijen. (Overlapt met kerntaak 3).

2. De NMU draagt bij aan ruimtelijke plannen waarin natuur, landschap en duurzaamheid goed zijn geborgd; door eigen beoordeling van en reactie op plannen van gemeenten en provincie (ongeveer 250 per jaar) en door participatie in planvorming bij een aantal projecten met een relatief grote landschappelijke impact. (kerntaak 1) (deze taken worden niet geheel gedekt vanuit de exploitatiesubsidie).

Voor de kwaliteit van het landschap is een zorgvuldige ruimtelijke ordening essentieel. Deze taak ligt grotendeels bij de provincie en gemeenten. De NMU draagt hieraan bij, samen met collega-organisaties Utrechts Landschap en Natuurmonumenten, door de plannen te beoordelen en in een vroeg stadium van planontwikkeling mee te denken of waar nodig te reageren op plannen door zienswijzen in te dienen.

In het kader van **Samenwerking Groene Planologie** (SGP) heeft de NMU zich beziggehouden met diverse lokale issues, met resultaat. Door de invoering van de omgevingswet per 1-1-2024, waren er in 2023 ongekend veel plannen van gemeenten (652 plannen bekeken en 258 plannen nader beoordeeld). In 2024 merkten we dat gemeenten nog aftastend waren hoe om te gaan met de omgevingswet. Het aantal plannen dat we in 2024 hebben beoordeeld lag daardoor lager, namelijk 457 (waarvan er 208 in de laatste weken van 2023 in procedure zijn gebracht, maar pas in januari 2024 beoordeeld zijn). Over 3 plannen hebben we contact opgenomen met behandelende ambtenaren en over 3 plannen hebben we een zienswijze ingediend.
Begin februari 2024 werd een gezamenlijke zienswijze ingediend door NMU en UL op de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD). Hiervoor is ook afstemming geweest met de landelijke natuurorganisaties. Op 24 juni organiseerde Defensie een informatiebijeenkomst over het NRD, specifiek voor de Provincie Utrecht, waar wij aanvullende informatie konden verzamelen. De ontwerp Nationale Beleidsvisie wordt in mei 2025 verwacht en biedt nog een gelegenheid voor een gezamenlijke zienswijze.

In 2023 zijn we gestart met een Raad van State procedure voor het bestemmingsplan Paleis Soestdijk. In 2024 kwam het nieuws dan de Raad van State het bestemmingsplan voor Paleis Soestdijk heeft vernietigd door de Raad van State. Een overwinning voor de natuur. We hadden niet verwacht dat de Raad van State het volledige bestemmingsplan zou vernietigen. In 2024 hebben we ook een Raad van State procedure voorbereid ten aanzien van uitbreidingsplannen van de Mac Donalds Huis ter Heide. Deze procedures financieren we niet met provinciaal geld, maar met geld van de Natuur en Milieufederaties.

3. De NMU draagt bij aan de creatie en uitvoering van integrale gebiedsontwikkeling door te participeren in gebiedsprojecten. Ze is actief lid van de gebiedscommissie Utrecht West en participeert in het Nationaal Park. Ze zorgt daar voor een goede behartiging van de belangen van natuur, landschap en duurzaamheid, vooral gericht op concrete realisatie van het natuurnetwerk, groene contour, duurzaam watersysteem en natuur inclusieve landbouw. (kerntaak 2) Deze taken worden niet (geheel) gedekt binnen de exploitatiesubsidie.
We zijn nauw betrokken bij de uitvoering van het UPLG in de provincie Utrecht. Hoewel het NPLG geschrapt is, hebben de partijen in Utrecht de handen ineen geslagen en uitgesproken dat ze door willen met het UPLG. Gezamenlijk is er een brief gestuurd naar LVVN. We nemen in Utrecht deel aan zowel de bestuurlijke als de ambtelijke groepen. En hebben inbreng geleverd en gereageerd op de verschillende gebiedsagenda's die eind 2024 werden opgesteld en zijn betrokken bij de verdere uitwerking op deelgebiedsniveau. In alle gremia vervult de NMU een verbindende rol tussen de verschillende gebiedsactoren, ten behoeve van een toekomstbestendig landelijk gebied, met een robuust ecosysteem en bijdragend aan de maatschappelijke opgaven, zoals de landbouwtransitie, de energie- en grondstoffentransitie en de klimaatopgaven. Onder meer de volgende activiteiten zijn uitgevoerd:

- Utrechts Programma landelijk gebied (UPLG). Input geleverd op o.a. vacature voorzitter en secretaris (Lid sollicitatiecommissie voor zowel RSGoost als RSGwest), Input geleverd aan spelregels en 9 gebiedsagenda's, ronde tafel maatregelpakketten UPLG Veenweide

West. Toelichting op opzet en toekenning, discussie over status en kader RSG's, ronde tafel maatregelpakketten Eemland en Gelderse Vallei.
Rollen:
    - Lid agendacommissie RSG west
    - Lid agendacommissie RSG Oost
    - Lid bestuurlijke tafel RSG West
    - Lid bestuurlijke tafel RSG Oost
    - Lid RSG Oost en West ambtelijk
    - Lid expertteam UPLG
- Bestuurlijke begeleidingsgroep Utrechtse Waarden: NMU is lid van de BBG Utrechtse Waarden. We hebben o.a. bijdragen aan het opzetten van een gezamenlijke agenda, een uitvoeringsstrategie, en het voor ogen houden van de doelen van het UPLG en de belangen van onderop. Gesproken over kaders en uitvoering gebiedsproces UW. Inbreng gericht op gezamenlijk belang landelijk gebied en integraliteit. Ook nadruk op dat gebiedsprocessen breder zijn dan alleen op het boerenerf. Ook op ambtelijk niveau nemen we deel aan de begeleidingsgroep.
- Werkgroep Utrechtse Venen
- Ambtelijke begeleidingsgroep Kromme Rijn
- Deelname bij ambtelijke werkgroep Utrechtse Heuvelrug
- Individuele gesprekken met bijna alle gebiedsregisseurs
- Deelname aan Groen Groeit Mee proces Kromme Rijn Linielandschap
- Gebiedscommissie Utrecht West: is op 15 dec 2023 opgeheven. Maar de werkzaamheden in het DB hiervan liepen in 2024 door omdat er nog een afronding moest plaatsvinden.
- Lid Bestuurlijke begeleidingsgroep Oudewater: Bijdragen aan gebiedsproces Oudewater middels de BBG. Verbinding tussen lokale partijen en de provincie en zorgen voor voortgang gebiedsproces.
- Lid Bestuurlijke begeleidingsgroep Polsbroek; sturen op onze belangen binnen het gebiedsproces.
- In het Nationaal Park de Utrechtse Heuvelrug heeft de NMU een actieve rol voor het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug, als lid van het Heuvelrugoverleg en vertegenwoordiger van de lokale initiatieven op de Heuvelrug. NMU heeft deelgenomen aan diverse Heuvelrug programma-overleggen en input geleverd op diverse actuele onderwerpen.
- Agendalid bij gebiedsproces Binnenveld vanuit de Klankbordgroep natuur.

3. De NMU zorgt dat inwoners(groepen) in de provincie goed in staat zijn om te participeren in lokale planvorming, zowel op inhoud als het bestuurlijk proces, als op juridische instrumenten. Met het Adviespunt Ruimte geeft ze 75 adviezen per jaar aan bewoners(groepen) en verzorgt ze een cursusaanbod (minimaal 1 keer per jaar) en ondersteunen ze vrijwilligers. (kerntaak 3)

Via ons **Adviespunt Ruimte** kunnen omwonenden en bewonersgroepen vragen stellen over plannen van gemeenten in de omgeving. Daarmee zijn zowel individuen als lokale groepen geholpen met hun ruimtelijke vragen. Het kan gaan om korte contacten of regelmatig terugkerende ondersteuning bij de verschillende procedurele fases van ruimtelijke ontwikkelingen. In 2024 hebben we verschillende bewoners(groepen) geadviseerd over hoe

invloed uit te oefenen op ruimtelijke plannen, o.a. in Maartensdijk (agrarier met bouwplannen), evenemententerrein Nieuwegein, Henschotermeer, in het Kromme Rijngebied en het Ecoduct Terschuur. Advisering varieerde van een of meerdere telefoongesprekken, meelezen met conceptzienswijzen tot het bijwonen van meerdere overleggen.
Daarnaast hebben we de cursus 'Van bestemmingsplan naar omgevingsplan' georganiseerd. Met deze cursus geven we (vooruitlopend op de inwerkingtreding van de Omgevingswet), deelnemers van lokale groene groepen bruikbare kennis over natuur en landschap. We geven ze instrumenten zodat ze een effectieve bijdrage kunnen leveren aan ruimtelijke plannen. In 2024 hebben we de cursus een keer georganiseerd met in totaal 12 deelnemers.

Projectfinanciering

- Met Plan Boom planten de milieufederaties 10 miljoen bomen aan in Nederland, ondersteund door de Postcodeloterij. Dit project is in juni 2024 afgerond. Begin 2024 deelden we in opdracht van de provincie samen met LEU meer dan 24.000 bomen uit voor de aanleg en het herstel van landschapselementen. Daarnaast organiseerden we diverse uitdeelacties samen met een aantal gemeenten in het stedelijk gebied. Zo deelden we biologische fruitbomen uit in de gemeenten , Nieuwegein, Utrechtse Heuvelrug en IJsselstein. Op 7 maart heeft gedeputeerde Mirjam Sterk de 600.000ste boom geplant tijdens een speciaal plantevent dat we samen met Landschap Erfgoed Utrecht georganiseerd hadden. Van de 600.000 bomen hebben we met o.a. Plan Boom ca. 170.000 bomen geplant in Utrecht.
- De NMU screent en beoordeelt voor **Vitens** de ruimtelijke plannen voor wat betreft grondwaterbescherming en drinkwaterbelang. In 2024 zijn 457 (waarvan er 208 in de laatste weken van 2023 in procedure zijn gebracht, maar pas in januari 2024 beoordeeld zijn) beoordeeld en in overleg met Vitens is op diverse plannen gereageerd hetgeen doorgaans tot aanpassingen heeft geleid. Daarnaast denkt NMU twee keer per jaar op strategisch niveau met Vitens mee.
- Lichtverontreiniging: In 2024 waren er weer diverse activiteiten in de provincie Utrecht in het kader van **De Nacht van de Nacht.** Als NMU hebben we een avondrondleiding met natuurgidsen georganiseerd door het Griftpark met 40 deelnemers.
- **Kennisnetwerk Kleine Landschapselementen** : In 2023 zijn we samen met Landschap Erfgoed Utrecht het Kennisnetwerk Kleine Landschapselementen gestart. Het doel van het netwerk is om de kennis over het belang van landschapselementen, over de aanleg en het beheer ervan en over de landschappelijke inpassing van landschapselementen terug te brengen onder inwoners van de provincie Utrecht. Vanuit het project organiseren we o.a. excursies naar de verschillende Utrechtse landschappen en behandelen we de elementen die daar veel voorkomen.. Zo hebben we in 2024 een excursie naar het Veenweidegebied georganiseerd met 40 deelnemers en naar de regio Utrechtse Heuvelrug (50 deelnemers). Ook hebben we kennismateriaal ontwikkeld en een plan gemaakt voor het ontwikkelen van voorbeeldlocaties.

2.2.2 Duurzame landbouw

De agrarische sector is de grootste grondgebruiker in Utrecht en heeft daardoor een grote impact op het landschap, de natuur en de kwaliteit van de leefomgeving. De landbouw staat voor verschillende duurzaamheidsopgaven. De NMU draagt bij aan het behalen van deze duurzaamheidsopgaven en zet in op een agrarische sector in Utrecht die in harmonie is met zijn omgeving en gebruik maakt van gesloten (regionale) kringlopen, zonder schadelijke uitstoot van meststoffen en bestrijdingsmiddelen.

Basisfinanciering

1. De NMU zorgt vanuit een eigen onafhankelijke visie voor inbreng van het natuur- en milieubelang in transitie naar circulaire en natuurinclusieve landbouw bij beleidsvorming en (versnelling van) beleidsuitvoering, o.a. in het kader van de op te stellen provinciale Voedselagenda (2021) (kerntaak 1)

In 2024 heeft de provincie haar nieuwe landbouw- en voedselvisie opgesteld. Op verschillende momenten heeft de NMU daar inbreng geleverd en op gereageerd, onder andere via de participatiesessies en een inspraak bij Praten met de Staten. We hebben ons ingezet voor natuurinclusie landbouw en meer lokale consumptie om de biodiversiteit en ook maatschappelijke waarde van het landelijke gebied te verhogen.

Daarnaast hebben we, zoals hierboven bij mooie landschappen en rijke natuur staat omschreven deelgenomen aan verschillende bestuurlijke netwerken en gebiedsprocessen zoals de verschillende gremia rondom het UPLG, met onder meer de RSG's. Daarin vervult de NMU een verbindende rol tussen de verschillende gebiedsactoren, ten behoeve van een toekomstbestendig landelijk gebied, waaronder een toekomstbestendige natuurinclusieve en circulaire landbouw. Deze activiteiten waren in 2024 aanvullend gefinancierd door de provincie. In diverse projecten werken we samen met de agrariërs, zoals aan nieuwe verdienmodellen. Daarnaast zijn we een belangrijke schakel in het netwerk rondom lokaal voedsel en korte ketens.

Onze kennis brengen we in op de verschillende tafels.

- We hebben ingesproken bij Praten met de Staten over de provinciale landbouwvisie.
- Deelname landbouwtop en participatietraject landbouwvisie
- Lid stuurgroep Utrechtse Monitor Duurzame Landbouw.
- Samen met de landbouwvertegenwoordiger, brief opgesteld naar LVVN ten behoeve van agendering belang NPLG nav afschaffing daarvan.
- Deelname aan diverse netwerkbijeenkomsten op gebied van landbouw, zoals Klimaatslim boeren op veen, aanvalsplan Grutto en 'Utreg wat maak je me nou' (korte keten).
- Waterpeilbesluit Eemland

2. Succesvolle regionale samenwerking tussen verschillende actoren op het gebied van Agroforestry en voedselbossen en versnelling van deze initiatieven op dit gebied. (kerntaak 3)

Vanuit het Voedselbossen Netwerk wil de NMU een gunstig klimaat creëren voor voedselbossen in de provincie Utrecht. We organiseren bijeenkomsten om kennis te delen en verbinding tussen initiatiefnemers te realiseren. Daarnaast ondersteunt de NMU waar mogelijk initiatiefnemers bij de uitvoering van hun plannen. In 2024 hebben we onder meer de volgende activiteiten uitgevoerd:

- De eerste Open Voedselbossen Dag in de provincie Utrecht georganiseerd. Met negen deelnemende voedselbossen was een dag een groot succes! Op de dag zelf maar ook qua aandacht in de pers.
- Twee netwerkbijeenkomsten voor alle beheerders van voedselbossen in de provincie Utrecht, waarin we ervaringen uitwisselen en kennisdeling faciliteren.
- De website is aangevuld met onder andere een kaart met initiatieven in de provincie. Ook zijn er regelmatig nieuwsbrieven uitgegaan naar het netwerk met o.a. updates over subsidieregelingen, projecten en activiteiten.

3. Jaarlijks wordt één initiatief op het vlak van duurzame landbouw door de NMU ondersteund, zoals bijvoorbeeld het geval was bij Valuta voor Veen. (kerntaak 2)

We ondernemen activiteiten om de afzet van regionaal, duurzaam voedsel te vergroten, waardoor de inkomsten van duurzame boeren toenemen en er meer boeren op een duurzame manier gaan werken. Met ons project Lekker Lokaal zijn we eind 2024 aan de slag gegaan met een inwonernetwerk voor lokaal eten in de wijk Utrecht Noordoost. Samen met vrijwilligers uit wijk is er een plan gemaakt voor wijkactiviteiten (streekmarkten, fietstochten naar de boer, etc.) om inwoners te mobiliseren en het onderwerp in het zonnetje te zetten. Voor 2025 liggen er plannen om dit breder op te pakken, uit te breiden en meer activiteiten uit te voeren.

Projectfinanciering

- Agroforestry proefpercelen: Doel van dit project is, om samen met de NMF's in Noord en Zuid-Holland 15 proefpercelen aan te leggen, en daarmee concreet bij te dragen aan deze vorm van landbouw. De voordelen zijn groot: agroforestry vergroot oa de biodiversiteit, levert een positieve bijdrage aan de waterhuishouding en het bodemleven en de bomen geven beschutting aan het vee. In 2024 hebben we diverse activiteiten georganiseerd: studenten van vak agroecology hebben onderzoek gedaan bij twee agroforestry proefpercelen in Stoutenburg en Rhenen, o.a. door middel van bodemmetingen. We organiseerden een rondetafelgesprek met NPUH en boeren over samenwerking rondom agroforestry op en om de Utrechtse Heuvelrug en verschillende excursies voor deelnemende en geïnteresseerden agrariërs om kennis over agroforestry te delen. Daarnaast hebben we informatie pakketten en filmpjes ontwikkeld om deze opgedane kennis met een bredere groep geïnteresseerden te kunnen delen. Op 4 december legden we het derde proefperceel agroforestry aan voor dit jaar op een boerderij in Wijk bij Duurstede.
- Agroforestry Netwerk Utrecht: In 2023 is ons Agroforestry/Voedselbossen Netwerk opgesplitst in het Voedselbossen Netwerk en activiteiten voor agrariërs die geïnteresseerd zijn in agroforestry. Begin 2024 organiseerden we samen met de provincie Utrecht en BoerenBos de startbijeenkomst van het Agroforestry Netwerk Utrecht. Hier waren in totaal 94 deelnemers aanwezig. Daarnaast hebben we gedurende

het jaar onze bijeenkomst met de coördinator van het netwerk afgestemd en meegedacht over het programma van het Agroforestry Netwerk Utrecht.

- **Servicepunt lokaal voedsel:** In 2023 is er voor de provincie Utrecht een servicepunt opgericht met informatie, inspiratie en concrete handvatten voor inwoners om met lokaal voedsel aan de slag te gaan. Zij kunnen hier hun vragen stellen, gebruik maken van een keuzehulp en een overzicht van alle partijen die zich met lokaal voedsel bezighouden. Dit jaar hebben we een kick-off bijeenkomst gehouden. In de wijk Utrecht Noordoost hebben we vervolggesprekken gevoerd, net als in Bunschoten Spakenburg. De initiatievenkaart hebben we afgelopen jaar kunnen uitbreiden.
- **Boer en Buur met natuur:** Samen met de andere Natuur en Milieufederaties is dit project opgestart om coalities te vormen tussen boeren en burgers om samen te werken aan natuurinclusieve landbouw en biodiversiteit. In de provincie Utrecht ondersteunt de NMU twee coalities met hun uitdagingen. De NMU loopt mee, biedt advies en gebruikt de kracht van ons netwerk om de boeren verder te helpen, onder andere met landschapsherstel en de verbinding met de burger. In 2024 hebben we structurele begeleiding kunnen bieden aan Kansrijk en Eyckenstein. We hebben meerdere subsidieaanvragen voor beide coalities kunnen schrijven, advies kunnen geven over uitbreiding oogstaandelen en over verbetering van de bedrijfsvoering.
- **Netwerk Groene Boeren:** Eind 2024 zijn we begonnen met het opzetten van een netwerk Groene Boeren waarin duurzame boeren die zich op dit moment niet vertegenwoordigt voelen een stem zullen krijgen bij beleidsprocessen, zoals het UPLG. Via dit netwerk ondersteunen we lokale gemeenschapsboeren met onze kennis, netwerk en ervaring op gebied van lobby om hen in staat te stellen om hun belangen beter kunnen behartigen. Eind 2024 hebben we een inventarisatie doorgevoerd van de boeren uit deze categorie en een paar eerste afspraken te voorbespreking gehad. Dit is een landelijk project en werd geïnitieerd door onze koepel samen met Caring Farmers en Biohuis.
- Bestuurlijk overleg **Platform CO2 Neutraal:** De directeur van de NMU is lid van het bestuur van het landelijke Platform CO2 Neutraal (PCO2N). Hierbinnen worden nieuwe mogelijke modellen CO2-compensatie verkend en toegevoegd aan de bestaande (Valuta voor Veen) (zoals band op spanning, agroforestry en aquathermie).
- **Trajectplan Duurzame landbouw met natuur:** In 2017 nam de NMU initiatief voor een samenwerking op dit raakvlak tussen de Utrechtse natuur- en landbouworganisaties. Met de uitvoering van het trajectplan willen we een verdere beweging richting duurzame landbouw met natuur in de provincie Utrecht bereiken. Het gaat om het ontwikkelen van slimme combinaties tussen landbouw en natuur, waardoor natuurwaarden toenemen en de landbouw een sterker toekomstperspectief krijgt.
  In 2024 hebben we hierop de volgende activiteiten ondernomen: Afronding huidige fase met verantwoording naar de provincie en diverse evaluatiemomenten. Het spoor pachters verpachters verder uitgewerkt tot een project en ingediend bij EIP. Diverse gesprekken met gedeputeerde en projectleiders provincie t.b.v. vervolgfinanciering en draagvlak. Overleg met provincie over veranderend pachtbeleid provincie Utrecht. Input geleverd voor de landbouw en natuurtafel. Doorontwikkeling uitgewerkt naar een breed platform Natuurinclusieve landbouw.

2.3 GEZONDE LEEFOMGEVING

2.3.1 De groene klimaatactieve stad

In het thema **groenblauwe, klimaatactieve stad** zetten we in op het klimaatbestendig maken van de bebouwde leefomgeving van de provincie Utrecht (zowel in steden als in dorpen). Dit doen we door bij te dragen aan meer groen en waterberging in de stad. Hiermee werken we niet alleen aan een klimaatbestendige leefomgeving, maar ook aan een gezonde en aantrekkelijke leefomgeving voor nu én in de toekomst.

Basisfinanciering

1. Duurzamer provinciaal en gemeentelijk beleid en uitvoering in de provincie door inbreng van NMU-visie en agenda door: kennisdeling en uitwisseling te faciliteren tussen bewoners, overheden, en organisaties. Voorafgaand aan gemeentelijk, provinciale en waterschaps-verkiezingen zet de NMU een lobbytraject klimaatadaptatie op om ervoor te zorgen dat dit onderwerp landt in verkiezingsprogramma's en coalitieakkoorden. Het doel van NMU hierbij is dat bij minimaal 75% van de partijprogramma's van de provinciale verkiezingen klimaatadaptatie als belangrijk thema wordt genoemd en in 75% van de coalitieakkoorden van gemeenten klimaatadaptatie een majeur thema is. (kerntaak 2).

In 2024 hebben we de volgende activiteiten ondernomen:

- We hebben een reactie ingediend op de provinciale visie klimaatadaptatie.
- De gemeente Stichtse Vecht wil bushaltes voorzien van een groendak. We hebben hierover advies gegeven: kies voor biodivers!
- We hebben een artikel gepubliceerd in Stadswerk magazine over duurzame daken.
- De afgelopen jaren hebben we samengewerkt met het Nationaal Dakenplan. In 2024 zaten we in de adviesraad en hebben we meer aandacht gevraagd voor natuurinclusiviteit en biobased materiaal.

2. NMU biedt handelingsperspectief voor burgers op het gebied van klimaatadaptatie, door minimaal 100.000 bewoners te hebben bereikt met instrumenten die tot handelen inspireren, verleiden of dwingen. Dit kunnen één op één gesprekken zijn, contacten met coaches, activiteiten, het bezoek van specifiek op handelingsperspectief gerichte webinformatie of gerichte communicatie als straatbrochures. Er zijn minimaal 50 bewonersinitiatieven gestart waarbij klimaatadaptatie het centrale thema is. Via eigen kanalen van NMU en die van de klimaatambassadeurs worden 100 bedrijven bereikt. (kerntaak 3). NMU biedt handelingsperspectief aan bedrijven om duurzame keuzes te maken doordat minimaal 5 projectontwikkelaars zijn uitgedaagd mee te doen aan een challenge natuurinclusief bouwen. NMU ontwikkelt een toolbox natuurinclusief bouwen. (kerntaak 3)

- **Klimaatambassadeurs:** De NMU heeft in 2024 een training georganiseerd over afkoppelen -en hebben we, op verzoek van het Repair Café Hollandsche Rading, een presentatie gegeven over afkoppelen regenpijp. In totaal hebben in 2024 circa 50 inwoners (lokale initiatieven, groepen, individuen, ambassadeurs) deelgenomen.
- In 2024 heeft de NMU het **Servicepunt Duurzame Daken** voortgezet. Hiermee zijn zowel bedrijven, particulieren en buurten (verder) geholpen met het verduurzamen van hun

daken. We hebben het servicepunt verrijkt met een overzicht van leveranciers. We bieden inzicht in welke producten en aanvullende diensten verschillende leveranciers bieden. We hebben vragen van bewoners en gemeenten beantwoord. En hebben lezingen gegeven op bewonersavonden in verschillende gemeenten (waaronder Leusden, Soest en Veenendaal). Voor de gemeente Veenendaal verzorgden we een lezing voor het brede team duurzaamheid. Gezien de activiteiten de afgelopen vier jaar en de bezoekcijfers van de website is het aannemelijk dat we in de afgelopen jaren 100.000 inwoners hebben bereikt en handelingsperspectief hebben aangereikt op klimaatadaptatie.

- Tijdens de Avond vol Energie hebben we samen met het Copernicus Instituut een ontwerpsessie georganiseerd over de '**integrale wijkaanpak**'. Hierin komen diverse thema's samen: energie-opwek, energiebesparing, aardgasvrij wonen, maar ook het tegengaan van hittestress en wateroverlast. Naar aanleiding van deze avond zijn we uitgenodigd om aan een panelgesprek deel te nemen tijdens de Klimaattop Rotterdam.
- **Projectontwikkelaars en bedrijven:** De afgelopen jaren hebben we veel inzet gepleegd op toekomstbestendig bouwen. Om aandacht te vragen voor de kansen die om middels duurzame woningbouw huidige problemen op te lossen en toekomstige problemen te voorkomen, publiceerden we in 2022 het Handboek 'Bouwen voor de Toekomst' dat we in 2024 hebben geactualiseerd en waarvan we een landelijke versie hebben gemaakt. In de ontwikkeling van het handboek hebben we met veel bedrijven contact gehad en het handboek heeft na publicatie veel bedrijven bereikt. Het is niet gelukt om projectontwikkelaars aan een challenge mee te laten doen, in plaats daarvan hebben we partijen in Utrecht geïnspireerd en gemotiveerd het handboek te gebruiken, o.a. door het aanbieden van het geactualiseerde handboek aan gedeputeerde Wonen Rob van Muilekom, de commissie ROW van de Provinciale staten en aan de bestuurders van RWU / STUW.
- We hebben de **Green Deal Lage Weide** ondertekend en actief deelgenomen aan werkgroepen mobiliteit en klimaatadaptatie en de algemene regiegroep.

Projectfinanciering

- Samen met het NPUH en IVN voert NMU sinds 2020 het project **Heuvelrugtuinen** uit. Een Heuvelrugtuin is minstens 60% groen, biedt beschutting voor vogels en insecten, wordt gifvrij onderhouden, en je vindt er planten die passen in de natuurlijke omstandigheden van het Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug. Er zijn diverse instrumenten, zoals een website met onder andere een inheemse plantenlijst en checklist voor een Heuvelrugtuin (meer dan 25.000 keer bezocht). Samen met IVN en Nationaal Park Utrechtse Heuvelrug openden we op 25 november de fototentoonstelling "dieren in de tuin" bij Tuincentrum Abbing in Zeist. Deze tentoonstelling reisde eind 2024 langs diverse tuincentra op de Heuvelrug. Daarnaast hebben we in 2024 afkoppelcoaches opgeleid; mensen die vrijwillig helpen met het opvangen van regenwater in de tuin.
- **Duurzame daken Utrecht, Stichtse Vecht en Zeist** :
    - In opdracht van de gemeente Utrecht hebben we het Servicepunt Duurzame Daken voor Utrecht voortgezet. We hebben rond de 35 vragen beantwoord van inwoners. We hebben voor de gemeente Utrecht twee inkoopacties opgezet. In maart organiseerden we daarvoor een bewonersavond. In april hield NMU een

lezing over duurzame daken voor bewoners uit de wijk Odenvelt in Vleuten. In totaal zijn er door GroendakBV bij 17 particulieren en 2 buurtinitiatieven groendaken aangelegd (in totaal 655 m2), en 39 opdrachten verstrekt aan Dakbloemenweide. De websitepagina's over de inkoopacties en de bijeenkomsten zijn bij elkaar ruim 8.750 keer bezocht.
  - Voor de gemeente Utrecht organiseerden we een in maart een inspirerende bijeenkomst voor ambtenaren die niet dagelijks bezig zijn met Klimaatadaptatie, maar wel verantwoordelijk zijn voor gebouwen en daarmee ook de daken en het onderhoud daarvan. Denk hierbij aan de afdelingen gemeentelijk vastgoed, energietransitie, economie en ruimte.
  - Voor de gemeente Zeist boden we begeleiding aan Mijn Groene Huis die de Duurzame Daken Inkoopactie opzette.
- **Groen aan de buurt:** Dit programma loopt sinds 2018. In dit programma, brengen we samen met Landschap Erfgoed Utrecht en IVN de samenwerking tussen gemeenten en groene bewonersinitiatieven tot ontwikkeling. Vanuit de NMU ondersteunen we lokale bewonersinitiatieven met het Servicepunt Groen aan de Buurt in het realiseren van hun groenplannen en de communicatie met gemeenten. In 2024 hebben we de aanpak verscherpt naar versteende wijken. Onderdeel hiervan was de website en de communicatie aanpassen naar B1-niveau. Dit heeft gewerkt: We hebben wederom de Groenebuurtbon mogen uitdelen aan maar liefst 176 bewonersinitiatieven die hun buurt willen vergroenen. De bonnen hebben een waarde van 500 of 1000 euro.
- **Groene Buurt, Koele Buurt /Urban ReLeaf:** 2024 was het eerste jaar van de uitvoering van het Europese onderzoeksproject UrbanReLeaf. Hier werken we samen met de Gemeente Utrecht en Provincie Utrecht aan het thema hittestress in de meest versteende wijken van de stad Utrecht. Door burgers actief te betrekken bij het verzamelen van data over hitte, streven we ernaar samen met inwoners oplossingen te vinden voor een koelere en leefbaardere leefomgeving. In totaal hebben ruim 100 mensen deelgenomen aan het meten met de sensor. Daarnaast hebben we diverse activiteiten georganiseerd om in de vier wijken lokale gemeenschappen te stimuleren rond het thema klimaatadaptatie, bijv. door middel van buurtsafari's met een ecoloog en workshops over de aanleg van geveltuinen.

2.3.2 Gezonde leefomgeving en duurzame mobiliteit

De NMU streeft naar schone lucht voor iedereen op elke plek in de provincie Utrecht. Daartoe heeft de NMU als doelstelling om op een aansprekende manier ervoor te zorgen dat het potentieel voor alternatieve (al dan niet elektrische) vervoersmiddelen beter benut wordt en dat we slimmer met (duurzame) mobiliteit omgaan ter verbetering van de luchtkwaliteit en de gezondheid van de Utrechtse bewoners.

Basisfinanciering

1. *De NMU levert een bijdrage aan de uitvoeringsagenda Gezonde Lucht. Dit doet zij door:*

- *de trekker voor de werkgroep mobiliteit binnen de uitvoeringsagenda te leveren;*

- *een inhoudelijke bijdrage te leveren aan de volgende onderwerpen van de uitvoeringsagenda: Op naar Zero-emissie gemeenten, Stimulering fietsgebruik, dialoog met omgeving over snelheidsbeperkingen in kwetsbare gebieden, Schoon Bezorgd;*
- *een inhoudelijke bijdrage te leveren aan het onderwerp houtstook van de uitvoeringsagenda Gezonde Lucht;*
- *inclusief het ambassadeurschap op dit onderwerp. (kerntaak 2)*

2. De NMU levert een bijdrage aan provinciale en gemeentelijke beleidsvorming op schone lucht en mobiliteit. Dit doet zij door een actieve bijdrage te leveren aan de regionale Mobiliteitsstrategie (Klimaatakkoord), omgevingsvisies en andere beleidstrajecten van de provincie en de 26 gemeenten. Onderdeel van de inbreng is het stimuleren van gemeenten met nieuwbouwplannen en ontwikkelaars om mobiliteit in deze nieuwe projecten en wijken anders en meer toekomstbestendig te gaan inrichten (o.a. met deelconcepten, mobiliteit als een dienst). (kerntaak 2)

3. De NMU levert een bijdrage aan de provinciale Adviesraad snelfietsroutes en brengt daar kennis en inzichten mee, onder andere met betrekking tot fietsinfrastructuur in relatie tot natuurgebieden, (kerntaak 2) en bijdragen aan provinciale en gemeentelijke beleidsvorming door inbreng van NMU-visie en agenda.

De NMU heeft als volgt bijgedragen aan provinciale en gemeentelijke beleidsvorming:

- Beleidsvorming: De NMU heeft input geleverd rondom luchtkwaliteit en duurzame mobiliteit in diverse beleidstrajecten bij Utrechtse gemeenten, o.a. over de vierde aanvliegroute Schiphol t.b.v. Utrechtse Heuvelrug. Contact met diverse inwoners over mobiliteitsplan Utrechtse Heuvelrug.
- Alternatief Ring Utrecht: We hebben actief meegedacht met de provincie Utrecht en de gemeente rondom het Alternatief Ring Utrecht en de lobby richting het Rijk. Samen met Natuur & Milieu hebben we een persbericht (en social media berichten) uitgebracht over het voorgenomen besluit van minister Madlener over de verbreding van de A27. De bewonersgroep Kerngroep ring Utrecht is zeer actief op dit dossier en wij hebben nauw contact met hen.
- Adviesraad Fietsroutes: We hebben bijgedragen aan de ontwikkeling van de fietsinfrastructuur in de provincie Utrecht door actieve deelname aan de Adviesraad Fietsroutes, en we waren trekker van nieuw advies over fietsinnovaties.

4. De NMU participeert in de beleidsvorming bij het programma Gezond en Veilig provincie Utrecht door een inhoudelijke inbreng in 2021 en het betrekken van inwoners. (kerntaak 3)

Met de accounthouder is besproken dat dit specifieke punt, door interne ontwikkelingen bij de provincie, anders opgepakt is. We zetten in op het betrekken van inwoners bij gezonde mobiliteit. In 2024 hebben we het Servicepunt Gezonde Mobiliteit verder geactualiseerd en via het Servicepunt aandacht gevraagd voor gezonde mobiliteit. Zo zijn we bezig met organisatie excursie voor ambtenaren Utrechtse gemeenten rondom parkeerplaatsen en vergroening.

Projectfinanciering

- In 2024 werkten we volop aan de uitvoering (samen met Milieucentrum Utrecht) van het 3-jarig programma Samen meten Utrecht. De rol van de NMU en het MCU in het project is het vormgeven van het communitymanagement en om Samen Meten Utrecht verder te

ontwikkelen als platform voor citizen science. Het doel is om burgers te betrekken bij hun leefomgeving door hen data te laten verzamelen met diverse meet- of onderzoeksprojecten, zoals Snuffelfiets (meten luchtkwaliteit) en Telraam (meten verkeer). In oktober hebben we een succesvol Samen Meten Utrecht Festival georganiseerd met diverse sprekers, workshops en activiteiten. In totaal waren er ca. 100 bezoekers aanwezig.

- Bedrijventerrein De Wetering-Haarrijn : Dit jaar hebben we bijgedragen aan het mobiliteitsprogramma op De Wetering-Haarrijn door middel van het organiseren van een werkgeversbijeenkomst, het onderhouden van contacten met werkgevers, het helpen bij verbeteringen van het openbaar busvervoer, het opzetten van een nieuw deelfietsensysteem en diverse communicatie-uitingen ter ondersteuning.

2.4 WERKVELDOVERSTIJGENDE WERKZAAMHEDEN

Basisfinanciering

1. Bijdragen aan provinciale beleidsvorming. Vanuit een onafhankelijke positie stem geven aan natuur en milieu en signaleren van kansen voor transities naar duurzaamheid. Zoveel mogelijk aan de voorkant, dus vroeg in het proces, via ambtelijke inbreng en politieke agendering. Op basis van expertise, voelsprieten en ervaring in de praktijk planvorming en besluitvorming voeden.

De NMU brengt haar agenda en standpunten in, en biedt handelingsperspectief om deze zo goed mogelijk mee te kunnen nemen in provinciale en gemeentelijke besluitvormingsprocessen. Dit doet de NMU op basis van jarenlange expertise, voelsprieten en ervaring in de praktijk. Hiermee leveren we impact op (politieke) besluitvorming rondom thema-overstijgende onderwerpen;

Op diverse manieren heeft de NMU het afgelopen jaar de besluitvorming en politiek beïnvloed, mede voortkomend uit de hierboven genoemde samenwerkingen, bijvoorbeeld:

- We hebben diverse malen ingesproken bij Praten met de Staten, waarbij we ook bewonersinitiatieven hebben opgeroepen om te komen.
- We coördineren ook de inspraak met de andere natuurorganisaties. Zo hebben we input opgehaald voor de inspraak rondom de landbouw- en voedselvisie.
- Samen met de Utrechtse Natuurorganisaties hebben we onze natuurvisie uitgebreid met een onderdeel Natuur in de stad en aangeboden aan de wethouder van Utrecht. Ook is deze "hertaald" voor een groter publiek. Deze publieksversie is onder andere uitgedeeld tijdens onze zomerborrel op 5 september aan het brede netwerk (waaronder Utrechtse bestuurders en raadsleden).

2. Bijdragen aan realisatie van beleidsdoelen (zowel provinciaal als gemeentelijk). In regionale processen bijdragen aan de uitvoering van provinciale programma's en ambities als belangenbehartiger voor natuur, milieu en duurzaamheid.

Behalen gewenste impact door agendering, het bieden van handelingsperspectief en verbinden van organisaties binnen het professionele netwerk van de NMU. Dit doen we door deel uit te maken van, en actief te acteren in het professionele regionale netwerk.

- **Bestuurlijk overleg en advisering:** De NMU is betrokken bij verschillende bestuurlijke processen en overleggen, onder meer met politici en bestuurders van provincie, gemeenten, Waterschappen, ROM Utrecht Region, etc. Hier brengen we gevraagd en ongevraagd onze adviezen in, gebaseerd op onze eigen agenda, of een gezamenlijke agenda met samenwerkingspartners.
- **Community en netwerken:** Samen met de inwoners en professionals uit de provincie Utrecht werkt de NMU aan een groene en duurzame provincie. NMU-medewerkers treden dikwijls op verzoek op bij bijeenkomsten van lokale groepen, gemeenten, bedrijven en maatschappelijke organisaties. Afgelopen jaar hebben wij bv. op verzoek op het duurzaamheidsevent NS een stand bemenst en hebben we ca. 250 mensen bereikt over onze thema's.

Onze focus ligt op het zo goed mogelijk ontwikkelen en onderhouden van ons netwerk. Het netwerk stelt ons in staat om te blijven werken aan onze doelstellingen en voedt ons met nieuwe trends en ontwikkelingen. We hebben ca. 150 lokale groepen in ons netwerk zitten. Bij verschillende ontwikkelingen vertegenwoordigen we ook partijen uit ons netwerk. Vanuit onze verschillende Servicepunten ondersteunen we lokale energiecoöperaties, initiatiefnemers en diverse bewonersgroepen, met het realiseren van hun doelstellingen..

- **Professionele netwerk:** Binnen het professionele netwerk werken we vaak op projectbasis samen. In de samenwerking met partijen zorgen we voor versterking van elkaars krachten. Partijen waar we o.a. mee in contact zijn: Vitens, kennisinstellingen zoals de HU, UU, VNO-NCW, MVO Nederland, Cirkelstad, ROM, LTO en de agrarische collectieven en vele anderen. We werken samen op het gebied van concrete projecten in het veld en trekken gezamenlijk op in de regionale lobby.

3. Ondersteunen van bewonersinitiatieven, versnellen van de "beweging vanuit de samenleving". Deze kerntaak heeft een duidelijke link met de bovenstaande kerntaken: overheden hebben de samenleving nodig om draagvlak voor beleid te verkrijgen en om doelen te realiseren. De samenleving is steeds actiever met eigen initiatief en kan daarbij vaak niet zonder de overheid. De NMU kent de koplopers, ondersteunt bewoners en lokale initiatieven met servicepunten, is intermediair en verbindt initiatieven aan overheden waar ze elkaar nodig hebben voor realisatie.
De NMU levert impact op (politieke) besluitvorming, landelijk en provinciaal, door de verbinding te leggen met bewonersinitiatieven en andere maatschappelijke organisaties, en ontwikkelt succesvolle initiatieven in Utrecht.

De NMU speelt een coördinerende rol in het Oostbroekverband van de provinciale natuurorganisaties, is actief in de landelijke samenwerking van de Natuur- en Milieufederaties (NMF's)en stemt van daaruit landelijk ook af met andere natuur- en milieuorganisaties in de Groene 11. Binnen het samenwerkingsverband van de 12 provinciale NMF's werken we aan een aantal omvangrijke projecten samen met de andere NMF's, waaronder de projecten Plan Boom, Nacht van de Nacht, Energietuinen en de participatiecoalitie. Thema's waaraan in ieder geval gezamenlijk wordt gewerkt zijn: energie, biodiversiteit en circulaire economie.

Kennistoename, inspiratie en bewustwording bij onze doelgroepen en achterban door inzet van diverse communicatiemethodes.
Onze communicatiestrategie bestaat uit een aantal pijlers:

1. Focus op doorbraakmomenten
2. Inspelen op de politieke agenda en agenderen
3. Daar waar mogelijk inzetten op concrete producten
4. Snelle acties met impact
5. Algemene communicatie NMU.

Door de activiteiten en communicatie-uitingen te clusteren wordt het bereik en de impact groter en krijgt de NMU een duidelijker herkenbaar profiel. Het afgelopen jaar heeft de NMU meer de focus gelegd op kortere, krachtigere activiteiten, waarbij waar mogelijk ingespeeld

wordt op de regionale en politieke agenda. Het communicatiewerk bestaat deels uit algemene NMU-communicatieactiviteiten en deels uit projectgebonden werkzaamheden. De NMU-website vormt hierin een centrale plek.

Communicatiemiddelen en bereik 2024

Onze corporate website trok 32.000 bezoekers en de overige campagnewebsites 11.000 bezoekers. De algemene NMU-nieuwsbrief wordt maandelijks verstuurd naar 2600 lezers. Daarnaast bereiken we nog 4300 abonnees met project en thematische nieuwsbrieven. De NMU is actief op social media, op LinkedIn, Instagram, X en Facebook. Op LinkedIn hebben we 4076 volgers. Op Instagram 943 volgers. Op Facebook 1700 volgers. En op X 4.283 volgers. Dit betekent dat de meeste kanalen ten opzichte van afgelopen jaar zijn gegroeid. Daarnaast verschenen we regelmatig in de media. We stuurden ongeveer 42 persberichten uit en verschenen hiermee 286 keer in de media.

2.5 Activiteiten van het bestuur

In 2024 was de NMU wederom zeer actief en zichtbaar in de regio op alle hierboven besproken thema's. Op een aantal thema's leidde ontwikkelwerk in de afgelopen jaren tot uitvoeringsprogramma's. Tevens was de NMU actief op landelijk niveau, bijvoorbeeld in de landelijke werkgroep Circulaire economie in de regio. Maar ook via onze landelijke projecten, zoals op de thema's klimaat en natuur.

Evaluaties

Roulerend zijn twee medewerkers verantwoordelijk voor het bewaken van het overzicht van uit te voeren evaluaties door de NMU. Deze trekkers zorgen ook voor de analyse van de evaluaties in totaal, haalt er de geleerde lessen uit en zorgt voor terugkoppeling aan het team. Gezamenlijk met het team wordt besloten of geleerde lessen omgezet worden in structurele afspraken in onze werkwijze.

Organisatorische zaken

In 2023 is de organisatiestructuur van de NMU aangepast aan het nieuwe beleidsplan. Dit betekent concreet dat drie teams zijn geformeerd: klimaat, gezonde leefomgeving en natuurinclusieve samenleving. De projectleiders en de communicatiemedewerkers zijn verdeeld over deze teams om een integrale werkwijze te bevorderen.
Voor de extra projecten waar we aanvullende financiering voor verkrijgen, maar waarvoor binnen de vaste formatie geen uren meer beschikbaar zijn, huren we externe opdrachtnemers in. In 2024 hebben we diverse zzp'ers ingezet op projecten op het gebied van energie, duurzame landbouw, circulaire economie en communicatie. We hebben 5 communicatie stagiaires gehad en 1 stagiaire voor onderzoek op citizen science en klimaatadaptatie. De NMU levert in diverse gezamenlijke NMF-projecten een actieve bijdrage.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

De NMU heeft duurzaamheid in haar DNA verankerd. Dit betekent dat we niet alleen werken aan een duurzame en mooie provincie Utrecht, maar daar ook als organisatie zelf aan bijdragen ("walk the talk"). Een paar voorbeelden:

- We stimuleren werknemers om op de fiets naar het werk te gaan door middel van een fietsregeling. 100% van de medewerkers komt op de fiets of met het openbaar vervoer.
- Daarnaast zorgen we ervoor dat benodigde catering biologisch en vegetarisch is, en vaak ook veganistisch. Daarbij stimuleren we catering die zoveel mogelijk afkomstig is uit de streek.
- In 2017 zijn we verhuisd naar een duurzamer pand. Zowel de energievoorziening, als de isolatie is duurzamer. We scheiden ons eigen kantoorafval. Met de andere huurders wordt gekeken welke maatregelen verder nog mogelijk zijn.

Vrijwilligersbeleid NMU

Bij de NMU zijn regelmatig vrijwilligers aan het werk. Ze melden zich zelfstandig bij de NMU. Soms zijn het mensen die naast hun werk graag bijdragen aan een duurzame samenleving. Vaak gaat het om personen die op zoek zijn naar een volwaardige baan, waarbij dat niet direct lukt via sollicitaties, bijvoorbeeld omdat ze een tijdje uit de roulatie zijn geweest. Op

deze manier doen ze bij de NMU relevante werkervaring op en bouwen ze aan hun professionele netwerk. Hierdoor is het vervolgens mogelijk om toch aan volwaardig werk te komen, vaak met een aanbeveling vanuit de NMU. In 2024 is er geen vrijwilliger bij ons intern aan de slag geweest, maar er hebben wel veel vrijwilligers bijgedragen in onze projecten, zoals de aanleg van Heuvelrugtuinen, uitdeelacties van bomen en plantacties.

Gedragscodes: 8 principes van Good Governance Code Cultuur

De NMU voldoet aan de 8 principes van Good Governance Code Cultuur. De hoofdthema's daarin zijn: waarde scheppen voor en in de samenleving, integer en rolbewust handelen, zorgvuldig besturen en goed toezicht uitvoeren. De NMU is tevens door het CBF erkend als goed doel en voldoet daarmee aan de Code Goed Bestuur. De manier waarop de NMU is georganiseerd is vastgelegd in onze statuten. Hierin is onder meer het bestuursmodel vastgelegd. Samengevat:

- De directie vormt het bestuur. In 2024 bestond het bestuur uit Josja Veraart -voorzitter, tevens directeur-bestuurder en Sonja Sars -adjunct-directeur.
- Op het bestuur wordt toezicht gehouden door een onafhankelijke Raad van Toezicht. De Raad van Toezicht bestaat (op dit moment) uit 8 mensen en komt 5 keer per jaar bijeen. De Raad van Toezicht is onder meer belast met het toezicht op de algemene gang van zaken binnen de stichting, met het toezicht op het door de directie gevoerde beleid en beheer en met het toezicht op het functioneren van de directie.
- De NMU kent ook een Raad van Advies. Deze Raad bestaat uit maximaal 21 leden, waarvan 14 afkomstig zijn uit het lokale netwerk. De overige 7 leden zijn werkzaam bij Utrechtse organisaties. De Raad functioneert als klankbord voor de directie en RvT van de NMU. Driemaal per jaar komt de Raad bijeen. De leden bespreken actuele natuur- en milieuthema's, leveren ideeën en geven advies over de werkzaamheden van de NMU.
- De NMU streeft naar een zo groot mogelijke efficiëntie van inzet van middelen en impact voor de samenleving.
- De taken en verantwoordelijkheden zijn statutair vastgelegd en sluiten aan bij de "8 Principes Good Governance".
- De NMU heeft een eigen integriteitsbeleid en risicobeleid. De medewerkers zijn op de hoogte van het integriteitsbeleid en dit wordt regelmatig besproken. Ook het risicobeleid wordt regelmatig met medewerkers besproken.

Bestuur, Raad van Toezicht en Raad van Advies

Directie en raad van toezicht

De directie vormt het bestuur van de Stichting en heeft de eindverantwoordelijkheid voor de (dagelijkse) leiding en de uitvoering van programma's en activiteiten van de NMU. De directie is verantwoordelijk voor de financiële positie van de stichting en haar resultaten en bestaat uit een directeur en een adjunct-directeur met een onderlinge taakverdeling t.a.v. de dagelijkse leiding, onder eindverantwoordelijkheid van de directeur. De directie wordt benoemd door de Raad van Toezicht voor onbepaalde tijd.

Op 21 maart 2024 en op 11 oktober 2024 hebben de reguliere bestuurlijke overleggen met de provincie plaatsgevonden. Hierbij werd de voortgang van de uitvoering van het vierjarenprogramma besproken en een aantal inhoudelijke onderwerpen.

De Raad van Toezicht is belast met het toezicht op:
- de algemene gang van zaken binnen de stichting;
- het door de Directie gevoerde beleid en beheer;
- het toezicht op het functioneren van de Directie.

De Raad van Toezicht bestaat uit ten minste vijf en ten hoogste elf personen. De leden worden door de RvT zelf benoemd, op basis van profielen, voor een periode van (maximaal) vier jaren en zijn na afloop daarvan voor maximaal één volgende periode van (maximaal) vier jaren herbenoembaar. De leden van Raad van Toezicht en Raad van Advies ontvangen geen bezoldiging.

Bezoldiging directie
De Raad van Toezicht stelt het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vast. Het bezoldigingsbeleid wordt periodiek geactualiseerd. Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning wordt aangesloten bij het karakter van de stichting. Deze is ook in overeenstemming met evt. wettelijke voorschriften of subsidievoorwaarden. De bezoldiging van de directie is in 2021 door de RvT gecontroleerd en vastgesteld. De RvT controleert ieder jaar of de bezoldiging van de directie voldoet aan de eisen die het CBF stelt. Dit is ook in 2024 gebeurd. Voor de specificatie van de beloning topfunctionarissen zie jaarrekening.

2.6 Activiteiten van de Raad van Toezicht en Raad van Advies

Raad van Toezicht
De RvT bestond in 2024 uit acht leden. De leden van de RvT kwamen in 2024 vier maal bij elkaar in een reguliere vergadering. Daarnaast nam de RvT – net als eerdere jaren - deel aan de jaarlijkse excursie van de Raad van Advies (RvA) en nam een (wisselend) RvT-lid deel aan de RvA-vergaderingen.
De directie bereidt de vergaderingen voor in nauw overleg met de voorzitter van de RvT. De directie is altijd aanwezig bij de RvT vergaderingen. De RvT wordt elke bijeenkomst geïnformeerd over de voortgang van de werkzaamheden van de NMU. De voortgangs-berichten van de directie maken hier onderdeel van uit, maar ook presentaties door NMU-medewerkers over een inhoudelijk onderwerp. Vier keer per jaar krijgt de RvT een financiële tussenrapportage.
Diverse formele zaken zijn aan de RvT ter goedkeuring voorgelegd, waaronder de jaarrekening en het jaarverslag 2023, in aanwezigheid van de accountant (goedgekeurd op 4 juni 2024). De RvT heeft ook input gegeven op het voorstel voor de nieuwe basisfinanciering vanuit de Provincie Utrecht.
De begroting en het werkplan 2025 zijn in december 2024 goedgekeurd. In 2023 zijn de reglementen en de bemensing van de personele en financiële commissie vastgesteld. Deze behoefden in 2024 nog geen actualisatie. De RvT beschikte reeds over een Toezichtplan, dat

de inhoud heeft van het reglement RvT. In het Toezichtplan wordt – in aanvulling op de statuten - ingegaan op de gedeelde waarden, uitgangspunten en kerntaken van de RvT.

Begin 2024 is de nieuw voorzitster gestart (Caroline Porsius, programmadirecteur bij Staatsbosbeheer). Eind 2024 is een nieuw lid van de RvT begonnen in de portefeuille Financieel. Zij zal ook plaatsnemen in de financiële commissie. Aan het einde van het jaar/begin 2025 is een van de leden van de RvT aan het einde van haar zittingstermijn gekomen en heeft zij afscheid genomen. Werving heeft nog geen geschikte opvolger opgeleverd en zal in 2025 worden voortgezet. Begin 2025 is een nieuw lid geworven met de portefeuille Bestuurlijk.

Eind 2024 heeft de RvT zijn jaarlijkse zelfevaluatie uitgevoerd. Ditmaal is dat gebeurd tijdens de inspiratiedag van de RvT. Tijdens deze sessie heeft de RvT onderling gesproken over de verschillende rollen en perspectieven van de RvT; financieel, juridisch, communicatie. De RvT heeft een eigen checklist om een stuk op een aantal verschillende punten te beoordelen. Volgend jaar zal weer een zelfevaluatie plaatsvinden, het jaar daarna weer een inspiratiedag.

Naast de toezichthoudende taken heeft de RvT een adviserende rol richting de directie. Zo heeft de RvT o.a. geadviseerd over de volgende projecten en ontwikkelingen: Samen Meten Utrecht/Citizen Science, strategisch relatiebeheer, bewonersinitiatieven en de circulaire samenleving en strategische communicatie/framing. De Raad van Toezicht voelde zich ook in 2024 goed gevoed door de directie en was wederom tevreden over de samenwerking met de directie van de NMU.

Raad van Advies
De voorzitter van de RvT of leden van de RvT zijn aanwezig geweest bij alle vergaderingen van de Raad van Advies van de NMU. In de RvA zitten voor een belangrijk deel vertegenwoordigers van het netwerk van lokale natuur- en milieuorganisaties. Verder komt een aantal leden vanuit maatschappelijke organisaties. Anderen zijn afkomstig vanuit het bedrijfsleven en actief op het werkveld van de NMU. In 2024 zijn weer een aantal nieuwe leden geworven. Ook is begin 2024 de nieuwe voorzitter gestart (die in 2023 geworven was). De Raad van Advies bestaat nu uit 17 leden. De Raad van Advies vergaderde in 2024 tweemaal (fysiek) en adviseerde de directie en RvT op de volgende thema's: Citizen Science, Kleine landschapselementen en water. Daarnaast heeft de RvA input gegeven op het voorstel voor de nieuwe basisfinanciering vanuit de Provincie Utrecht. In september heeft de excursie van de RvA en RvT plaatsgevonden naar Soest waar we een aquathermie installatie hebben bekeken die de kinderboerderij verwarmt en vervolgens bezochten we het laagveengebied (o.l.v. een gids van Natuurmonumenten). Aansluitend heeft de RvA ook meegedacht over deze thema's.

2.7 Vooruitblik 2026 en verder

Context
Het zal niemand zijn ontgaan; de politieke wereldorde staat vanaf begin 2025 op zijn kop. Oude vriendschappen staan onder druk en trouwe bondgenootschappen lijken te verdwijnen. We lijken op een handelsoorlog van formaat af te stevenen en niemand kan al goed inschatten wat de impact hiervan kan zijn; zeker niet op de dossiers waar wij aan werken. Te midden van deze aardverschuivingen op wereldniveau staan in Nederland de belangrijke politieke dossiers op stilstand; het kabinet lijkt er niet aan toe te komen de majeure uitdagingen van deze tijd op een adequate manier aan te pakken.

Werkwijze NMU
De positie van natuur- en milieuorganisaties komt steeds verder onder druk te staan. Afgelopen jaar hebben we gewerkt aan de positionering en framing van de dossiers waar wij aan werken. Het kan wel; een positieve framing en een uitnodiging om mee te doen. Wij werken aan een duurzame en mooie provincie Utrecht voor al haar inwoners. We werken toe naar een nog meer integrale aanpak van de grote opgaves waar we voor staan: een klimaatneutrale samenleving, robuuste ecosystemen en een gezonde leefomgeving. Deze drie pijlers vormen het kompas van ons beleidsplan. De komende jaren gaan we onze aanpak anders vertalen zodat grotere groepen mensen zich hierin herkennen. We leggen de focus hierbij op onze strategie: het versterken van de bewonersinitiatieven, het verbinden van partijen en het blijven agenderen van thema's die we belangrijk vinden. Samen laten we zien dat het wel kan en nemen we (in die zin) het heft in eigen hand. Samen met overheden en bedrijven die ook werken aan een mooie en duurzame provincie Utrecht.

Financieel
Begin 2025 is onze nieuwe basisfinanciering goedgekeurd door de provincie. Hiermee hebben we een basis om bij te kunnen dragen aan de provinciale doelen op klimaat, natuur en leefomgeving. Het is inmiddels duidelijk dat het kabinet anders aankijkt tegen het reserveren van middelen voor o.a. de klimaataanpak. Samen met onze collega-organisaties beraden we ons op een effectieve strategie en investeren we gezamenlijk in het verbreden van onze financiële basis. De bijdrage die we ontvangen van de Postcode Loterij (via de koepel van de Natuur en Milieufederaties) is gelukkig gecontinueerd (en zelfs verhoogd). Samen met onze provinciale basisfinanciering geeft dat een fijn fundament. De financiële positie van lokale overheden staat onder druk. Dat is voor ons een extra reden om onze positionering en onze financiële basis te verbreden. Zo voeren we gesprekken met diverse fondsen en werken we samen met de landelijk fondsenwerver. Op die manier kunnen we blijven werken aan onze doelen.

2.8 Meer impact dankzij de Postcode Loterij

Foto: blije gezichten bij de bekendmaking dat de Postcode Loterij onze meerjarige bijdrage heeft verhoogd

De Natuur en Milieufederaties mogen al meer dan 25 jaar rekenen op de steun van de Nationale Postcode Loterij. De meerjarige bijdrage is nu ook nog eens verhoogd naar 2,5 miljoen! Hiermee kunnen wij samen met de ruim 1.300 lokale initiatieven nog meer werk verzetten voor mooie en duurzame provincies. De impact die we hiermee realiseren, was niet mogelijk geweest zonder deze hulp. Wij zijn de Postcode Loterij en alle deelnemers dan ook heel dankbaar voor hun bijdrage.

Annie van de Pas, directeur van de Natuur en Milieufederaties: "*De bijdrage van de Loterij is een vast fundament voor de realisatie van vele mooie lokale projecten in de 12 provincies en zorgt ook voor een belangrijke impuls voor landelijke projecten zoals 'Boer en Buur met Natuur' en 'Energietuinen'. Het is immens goed nieuws dat we nu met de extra bijdrage nog meer impact kunnen maken in Nederland. Deelnemers van de Postcode Loterij: bedankt!*"

Extra schenkingen

Naast de meerjarige bijdrage kunnen we een beroep doen op een extra schenking van de loterij voor bijzondere projecten, zodat we belangrijke stappen kunnen maken richting een klimaatbestendige, natuurinclusieve en circulaire samenleving. De projecten Natuurkracht en Energietuinen zijn hier voorbeelden van. Projecten die we zonder deze extra bijdrage niet hadden kunnen uitvoeren. Een nieuwer project dat we konden starten met hulp van de loterij is Boer&Buur met Natuur. In iedere provincie ondersteunen we twee coalities, die groene boeren en actieve buren bij elkaar brengen. Door dit netwerk krachtig bij te staan, werken we aan meer biodiversiteit, een beter klimaat, circulair grondstofgebruik en gezonde & diervriendelijke voeding. Oftewel: een toekomstbestendige landbouw.

2.9 Begroting 2025

	Begroting 2025		Realisatie 2024		Begroot 2024	
Baten	€	€	€	€	€	€
Baten particulieren		4.000		4.135		4.000
Baten bedrijven				31.104		
Baten loterijorganisaties						
Baten subsidies van overheden						
Provinciale basissubsidie	352.638		386.641		352.638	
Subsidie Provincie Utrecht overige	388.383		469.582		192.355	
Subsidie Provincie Utrecht via partner	25.111		145.669		-	
Subsidie overige overheden	51.213		63.614		20.130	
Subsidies andere partijen	10.000		375.319		10.000	
Subsidie PU in acquisitie	147.126		-		248.755	
Subsidie overige partijen in acquisitie	298.380		-		228.521	
Totaal Baten subsidie van overheden		1.273.251		1.440.825		1.052.399
Baten verbonden organisaties zonder winststreven		235.635		34.400		393.690
Baten andere organisaties zonder winststreven		426.412		560.753		57.128
Som van de geworven baten						
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten		-		-		438.813
Nog acquireren		191.825		-		276.599
Overige baten		-		-		-
Som van de baten		**2.131.123**		**2.071.217**		**2.222.629**

	Begroting 2025		Realisatie 2024		Begroting 2024	
Lasten		€		€		€
Besteed aan doelstellingen						
Klimaat: klimaat neutrale provincie in 2040	38%	772.396	40%	702.553	38%	854.064
Natuur: robuuste ecosystemen in de Provincie Utrecht in 2040	21%	458.676	22%	338.227	26%	570.729
Gezonde leefomgeving:	13%	279.225	28%	490.099	18%	400.651
Basisactiviteiten	7%	148.282	7%	120.476	13%	280.984
Totaal besteed aan doelstellingen		1.658.579		1.701.335		2.106.428
Wervingsbaten	5%	102.988	4%	62.238	5%	116.201
Beheer en administratie	17%	372.056	14%	286.130		
kosten verkrijging projectsubsidies						
Som van de lasten		**2.133.623**		**2.049.723**		**2.222.629**
Saldo voor financiële baten en lasten		**(2.500)**		**21.494**		**-**
Saldo financiële baten en lasten		2.500		5.196		-
Saldo van baten en lasten		**-**		**26.690**		**-**

3. DE FINANCIËLE POSITIE VAN DE STICHTING

3.1 Staat van Baten en Lasten

Het jaar 2024 wordt afgesloten met een positief resultaat van € 26.690. Begroot was nihil resultaat.
De vierjarige programmasubsidie van de Provincie Utrecht wordt jaarlijks vastgesteld. Tussentijds is het mogelijk om uren te schuiven tussen de jaren. Uren die niet zijn gemaakt worden aan het eind van het jaar verwerkt in de egalisatiereserve. Het overige resultaat is toegevoegd aan de continuïteitsreserve.

Aan de doelstelling werd in totaal € 2.049.723 uitgegeven. Dat is 83% van het totaal van de lasten. Van de baten is 19% afkomstig van de programmasubsidie van de Provincie Utrecht. Aan activiteiten van de samenwerkende Natuur en Milieufederaties is 2% besteed en aan projecten van de Provincie en andere overheden 71%. De overige 8% van de baten komt met name van de vaste bijdrage van de regionale natuurorganisaties en bijdrage van Fondsen .

3.2 Balans en beleid t.a.v. reserves

Toelichting op de balans en de reserves

De NMU streeft naar een continuïteitsreserve van 4 – 5 maanden van de vaste lasten. Dit word jaarlijks herijkt, waarbij gekeken wordt naar de ontwikkeling in de omvang van de organisatie. Dit vermogen dient als buffer voor het opvangen van tegenvallers, fluctuatie in projectinkomsten en als achtergronddekking bij het nemen van risicovolle beslissingen. De continuïteitsreserve na resultaatbestemming bedraagt in 2024 € 654.367. Daarmee is de continuïteitsreserve op niveau.

De Provincie Utrecht stelt als voorwaarde dat de reservevorming van subsidiënten niet meer dan 10% van de basissubsidie mag bedragen. Conform de beleidsregels van de Provincie Utrecht worden de door de provincie gefinancierde basistaken jaarlijks afgerekend en worden eventueel nog te maken kosten en/of teveel gemaakt kosten toegevoegd/ onttrokken aan de tot dit moment opgebouwde egalisatiereserve.

De reservevorming in het Eigen Vermogen voldoet aan de VFI-richtlijn, namelijk:

- De egalisatie is bedoeld om het overschot/tekort van uren uit de 4-jarige programmafinanciering van de Provincie Utrecht op te vangen.
- de continuïteitsreserve is bedoeld om risico's op korte termijn op te vangen.
- er wordt geen andere reserve gevormd, zonder dat deze bestemd is.

De liquiditeiten van de stichting zijn ondergebracht op meerdere spaarrekeningen, waar geen vermogensrisico's aan verbonden zijn. De NMU belegt niet.

4. VERANTWOORDINGSVERKLARING 2024 STICHTING NATUUR EN MILIEUFEDERATIE UTRECHT

De leden van de directie en de Raad van Toezicht van de Natuur en Milieufederatie Utrecht (NMU) onderschrijven de volgende principes:

1. Binnen de NMU wordt de functie 'toezichthouden' (vaststellen of goedkeuren van plannen, en het kritisch volgen van de organisatie en haar resultaten) duidelijk gescheiden van het 'besturen' en van de dagelijkse leiding over de organisatie.

2. De NMU dient continu te werken aan een optimale besteding van middelen, zodat effectief en doelmatig gewerkt wordt aan het realiseren van de doelstelling.

3. De NMU streeft naar optimale relaties met belanghebbenden, met gerichte aandacht voor de informatieverschaffing en de inname en verwerking van wensen, vragen en klachten.

In deze verantwoordingsverklaring wordt beschreven op welke manier de NMU in 2024 invulling gaf aan deze principes.

Ad 1. Functiescheiding tussen toezicht en uitvoering
Bij de NMU is de uitvoering van het beleid gescheiden van het toezichthouden. Deze scheiding is geregeld in de statuten van 1 februari 2022 waarin is vastgelegd dat de NMU twee bestuurlijke organen kent waarbij de Directie verantwoordelijk is voor de uitvoering van het beleid en de Raad van Toezicht (RvT) voor het toezicht.
De RvT bestaat uit 5 tot 11 personen uit verschillende deelgebieden van natuur en milieu met uiteenlopende vaardigheden en competenties. Ten minste één keer per jaar wordt het eigen functioneren besproken. De RvT komt minimaal 4 keer per jaar bijeen over alle relevante financiële- en beleidszaken. Zij besluit over alle meerjarenbeleidsplannen en (jaar)werkplannen. Conform de statuten van de NMU is het lidmaatschap van de RvT onverenigbaar met de functie van lid van de directie of werknemer van de stichting. De RvT voorziet zelf in zijn vacatures. Conform de statuten van de NMU worden de leden van de directie benoemd door de RvT. De taken en bevoegdheden van de directie, en de onderlinge taakverdeling binnen de directie zijn vastgelegd in het directiestatuut van 16 juni 2010. De directie legt verantwoording af aan de RvT.

Ad 2. Optimale besteding van de financiële middelen
De NMU is in staat om vooraf aan te geven met welke inzet van mensen en middelen welk resultaat kan worden bereikt en om daarover na uitvoering van activiteiten gestructureerd verantwoording af te leggen. Alle beleidsmatige en projectmatige activiteiten zijn gericht op het realiseren van de doelstellingen van de NMU. Dit communiceren we middels het zichtbaar maken van de impact. De directie houdt toezicht op de ureninzet via de urenregistratie en stuurt medewerkers aan op de gestelde doelen. Bestedingen, zowel financieel als in tijd, behoeven altijd fiattering door de directie.

De Raad van Toezicht wordt ten minste 2x per jaar tussentijds op de hoogte gesteld van de financiële voortgang. De begroting en jaarrekening worden jaarlijks goedgekeurd door de RvT. In 2024 werd het jaarverslag 2023 (inclusief jaarrekening met bijbehorende accountantsverklaring in de vergadering van 4-6-2024 goedgekeurd. Op 10-12-2024 werd het werkplan en de begroting van 2025 goedgekeurd. Daarnaast worden de leden van de RvT voorafgaand aan de vergaderingen d.m.v. voortgangsberichten op de hoogte gebracht van de stand van zaken m.b.t. de uitvoering van het beleid, van knelpunten en bijstellingen. Deze voortgangsberichten worden op de RvT-vergaderingen besproken.

Ad 3. Streven naar optimale relaties met belanghebbenden

De NMU investeert in haar netwerk en streeft daarin naar optimale relaties met belanghebbenden. Reguliere overleggen met de diverse gremia dragen hieraan bij. Minimaal twee keer per jaar vindt een bestuurlijk overleg plaats met de subsidie-verantwoordelijk gedeputeerde van de provincie. Reguliere bestuurlijke gesprekken vinden onder andere plaats in het Oostbroekverband, de Natuur en Milieufederaties en de Groene11 van landelijke milieuorganisaties. Naast deze reguliere verbanden vinden diverse overleggen plaats met directieleden en bestuurders van onder meer LTO, kennisinstellingen, gemeenten en ondernemers.
Vele lokale natuur- en milieugroepen en groene bewoners in de provincie Utrecht erkennen de NMU als vaandeldrager. Een aantal leden van deze groepen is vertegenwoordigd in de Raad van Advies, alsmede andere stakeholders van bedrijven of kennisinstellingen. Ook buiten deze formele structuur spant de NMU zich in om goede banden te onderhouden met de lokale achterban, bijvoorbeeld via het Adviespunt Ruimte waar mensen terecht kunnen, door bijeenkomsten voor hen te organiseren of hen meer intensief te ondersteunen bij activiteiten naar aanleiding van ruimtelijke ontwikkelingen.
Voor de samenwerkende natuur- en milieuorganisaties in de provincie Utrecht vervult de NMU een coördinerende rol. Hiervoor ontvangt de NMU van de terreinbeherende organisaties een jaarlijkse bijdrage. De werkzaamheden worden besproken op het directeurenoverleg en in bilateraal overleg met de afzonderlijke organisaties.

De NMU heeft vanaf juni 2005 een klachtenprocedure De klachtenprocedure is in 2021 uitgebreid met een meldpunt integriteitsschendingen. Er zijn in 2024 geen meldingen binnengekomen.
Communicatie vindt op een regelmatige basis en structurele manier plaats. Hierbij worden alle beschikbare communicatiemiddelen, cross-mediaal ingezet. (website, facebook, twitter, nieuwsbrieven). We maken onderscheid in het professionele netwerk, in collectieve bewonersgroepen en –initiatieven en individuele groene Utrechters die het werk van de NMU een warm hart toe dragen. Deze groepen worden zoveel mogelijk op een juiste manier bediend. Geïnteresseerden kunnen zichzelf voor de diverse media aanmelden, zoals voor de maandelijkse nieuwsbrief. Vervolgens wordt structureel gekeken hoe individuen en groepen die zich aan de NMU verbinden, dikwijls via een specifiek thema, ook breder en actiever betrokken kunnen worden.

Utrecht, mei 2025

natuur en milieu utrecht federatie

BIJLAGE 1

Samenstelling Raad van Toezicht

Aan- en aftredingsdata leden Raad van Toezicht:

Naam	Benoemd	Herkies baar	Verplicht aftredend	
C.I. Porsius	01-01-2024	2028/1	2032	
J.B. Levels-Vermeer	25-09-2018		2026	Herkozen in 2022
C.A.M. Groot	20-09-2016		2024	Herkozen 08-12-2020
G.U. Kuneman	16-02-2021	2025/2		
S. Bannier-Strik	16-02-2021	2025/2		
J.S. van de Griendt	05-10-2021	2025/9		
M.E.W. Schelhaas	05-10-2021	2025/9		
L.S. de Waal	10-12-2024	2028/12	2032	

BIJLAGE 2

Nevenfuncties Bestuur van Stichting Natuur en Milieufederatie Utrecht in 2024
Aan de leden van de directie, Raad van Toezicht en Raad van Advies zijn geen leningen, voorschotten en garanties verstrekt. De leden van directie en Raad van Toezicht hebben allen een verklaring ondertekend dat zij geen andere onverenigbare nevenfuncties vervullen of een onderlinge (familie)relatie hebben. Door hen opgegeven relevante (neven-) functies:

Bestuur	Nevenfuncties
J.L. Veraart	Algemeen bestuurslid van het bestuur van de Natuur en Milieufederaties Lid DB Gebiedscommissie Utrecht West (tbv afronding van de stichting gecontinueerd na opheffing) Lid bestuur PCO2N (Platform CO2 Neutraal) Lid curriculumcommissie opleiding Future Planet Studies UVA.
S. Sars	Lid DB Stichting Doe-tuinen (Haarlem)

RvT	Nevenfuncties
C.I. Porsius	Programmadirecteur Groene Metropool, Staatsbosbeheer
C.A.M. Groot	Senior projectleider marketing Natuur & Milieu Communicatiemanager bij de Rijke Noordzee Communicatie, tennisvereniging Luck Raeck
J.B. Levels-Vermeer	Partner / senior adviseur LBP|SIGHT Lid commissie Milieu en Ruimte, gemeente Soest
G.U. Kuneman	Directeur-bestuurder bij Bosgroep Midden Nederland Lid bestuur Stichting Veluwefonds Voorzitter Herenboeren Amersfoort
S. Bannier-Strik	Senior inspecteur team Horizontale taken directie Slachttoezicht, Nederlandse Voedsel en Waren Autoriteit
J.S. van de Griendt	Eigenaar en adviseur Stratego Advies Lid van de Raad van Commissarissen van de woningcorporatie Woningbelang in Valkenswaard en Bergeijk, sinds 2020
M.E.W. Schelhaas	Secretaris-directeur bij de Nederlandse Unesco Commissie Voorzitter Raad van Advies Kenniscentrum Immaterieel Erfgoed Nederland
L.S. de Waal	Sector Banker Bouw bij ABN-AMRO

BALANS PER 31 DECEMBER 2024

(na resultaatbestemming)

	31-12-2024		31-12-2023	
	€	€	€	€
Activa				
Materiele vaste activa		10.326		14.784
Vorderingen en overlopende activa				
Debiteuren	221.393		210.261	
Overige vorderingen en overlopende activa	451.303		780.594	
		672.696		990.855
Liquide middelen		925.650		1.041.857
Totaal activa		1.608.672		2.047.496

	31-12-2024		31-12-2023	
	€	€	€	€
Passiva				
Reserves en Fondsen				
Stichtingskapitaal	2.269		2.269	
Continuïteitsreserve	654.367		627.677	
		656.636		629.946
Kortlopende schulden				
Crediteuren	144.199		125.212	
Belastingen en premies soc. Verzekeringen	65.249		82.135	
Overige schulden en overlopende passiva	742.588		1.210.203	
		952.036		1.417.550
Totaal passiva		1.608.672		2.047.496

STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2024

	Realisatie 2024		Begroot 2024		Realisatie 2023	
Baten	€	€	€	€	€	€
Baten particulieren		4.135		4.000		4.027
Baten bedrijven		31.104		-		-
Baten loterijorganisaties		-		-		-
Baten subsidies van overheden						
Provinciale basissubsidie	386.641		352.638		369.793	
Energiesubsidie PU	-		-		27.406	
Projectsubsidies overheden	1.054.184		699.761		858.263	
Totaal Baten subsidie van overheden		1.440.825		1.052.399		1.255.462
Baten verbonden organisaties zonder winststreven		34.400		393.690		295.103
Baten andere organisaties zonder winststreven		560.753		772.540		503.139
Som van de geworven baten		*2.071.217*		*2.222.629*		*2.057.731*
Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en/of diensten		-		-		-
Overige baten		-		-		-
Som van de baten		**2.071.217**		**2.222.629**		**2.057.731**

Lasten	Realisatie 2024	€	Begroot 2024	€	Realisatie 2023	€
Besteed aan doelstellingen						
Klimaat: klimaat neutrale provincie in 2040	34%	702.553	38%	854.064	34%	711.055
Natuur: robuuste ecosystemen in de Provincie Utrecht in 2040	19%	388.227	26%	570.729	34%	704.599
Gezonde leefomgeving:	24%	490.099	18%	400.651	20%	420.774
Basisactiviteiten	6%	120.476	13%	280.984	10%	211.822
Totaal besteed aan doelstellingen		1.701.355		2.106.428		2.048.250
Wervingsbaten	23%	62.238	5%	116.201	2%	49.899
Beheer en administratie	14%	286.130			0%	-
kosten verkrijging projectsubsidies		-			100%	-
Som van de lasten		**2.049.723**		**2.222.629**		**2.098.150**
Saldo voor financiële baten en lasten		**21.494**		**0**		**(40.419)**
Saldo financiële baten en lasten		*5.196*		0		1.680
Saldo van baten en lasten		**26.690**		**-**		**(38.739)**
Resultaatbestemming:						
Egalisatiereserve		*0*				(41.174)
Continuïteitsreserve		*26.690*				2.435
Totaal		**26.690**				**(38.739)**

De natuur- en milieufederaties hanteren voor het inzichtelijk maken van deze kosten een uniforme systematiek die gebaseerd is op de aanbeveling Toepassing van Richtlijn 650 voor Kosten Beheer en Administratie van de Vereniging. Fondsenwervende Instellingen (VFI). De kosten voor beheer en administratie worden inzichtelijk gemaakt in de bijlage "Toelichting lastenverdeling". Tot 2023 werden deze in de "staat van baten en lasten" volledig toegerekend aan de doelstellingen.

KASSTROOMOVERZICHT OVER 2024

	2024		2023	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten:				
Resultaat	26.690		(38.739)	
Aanpassingen voor:				
- Afschrijvingen	6.318		8.911	
Veranderingen in het werkkapitaal:				
- Mutatie vorderingen	318.159		(6.394)	
- Mutatie kortlopende schulden	(465.514)		(51.278)	
		(114.347)		(87.500)
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investeringen materieel vaste activa	(1.860)		(7.409)	
Desinvesteringen materieel vaste activa			-	
Mutaties langlopende schulden			-	
		(1.860)		(7.409)
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		-		-
Netto kasstroom:				
Mutatie geldmiddelen		(116.207)		(94.549)
Samenstelling geldmiddelen				
Geldmiddelen per 1 januari		1.041.857		1.136.406
Mutaties liquide middelen		(116.207)		(94.549)
Geldmiddelen per 31 december		925.650		1.041.587

ALGEMENE GRONDSLAGEN VOOR DE OPSTELLING VAN DE JAARREKENING

De stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Utrecht, onder nummer 41177152
De jaarrekening is opgesteld conform de Richtlijn Fondsenwervende instellingen (RJ 650)

Grondslagen van waardering

Materiële en immateriële vaste activa

De materiële en immateriële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingsprijs of vervaardigingskosten, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs of vervaardigingskosten, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname.
Afschrijvingspercentages:

Apparatuur	25%
Software	20% - 33%

Overige activa en passiva

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde inclusief de transactiekosten. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.
Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de bedragen waartegen de schuld moet worden afgelost.
De overige activa en passiva worden opgenomen voor de nominale waarde.

Grondslagen van resultaatbepaling

Baten van particulieren

Onder de categorieën donaties/giften van particulieren worden gelden verantwoord die door de gever vrijwillig zijn afgestaan en geen (evenredige) tegenprestatie vormen voor geleverde goederen en of diensten. Deze gelden worden doorgaans verantwoord op basis van ontvangst (kasstelsel).
Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

De vaste bijdrage die de NMU ontvangt van de NMF heeft betrekking op het jaar van ontvangst en wordt aan dat jaar toegerekend.

Baten van bedrijven
Onder de categorieën donaties/giften van bedrijven worden gelden verantwoord die door de gever vrijwillig zijn afgestaan en geen (evenredige) tegenprestatie vormen voor geleverde goederen en of diensten. Deze gelden worden doorgaans verantwoord op basis van ontvangst (kasstelsel).

Baten van loterij-organisaties
De bijdragen uit nationale loterijen, puzzelacties van bladen e.d. en/of andere fondsenwervende instellingen worden verantwoord onder deze categorie. Bij de NMU is geen sprake van deze baten.

Subsidies overheden
Onder deze categorie worden subsidies van overheden verantwoord, waaronder de provinciale basissubsidie en projectsubsidies van de Provincie en andere overheden. Onder projectsubsidies zijn te verstaan bijdragen, die door de verstrekker afhankelijk zijn gesteld van de kosten eigen organisatie en materiaalkosten voor een bepaald project.

Baten van verbonden organisaties zonder winststreven
Onder baten van verbonden organisaties zonder winststreven worden opgenomen de baten van nationale en internationale moeder- en zusterorganisaties van de fondsenwervende organisatie. Bij de NMU worden onder deze categorie verantwoord: de gelden van de Nationale Postcodeloterij die de NMU ontvangt via St. De Natuur en Milieufederaties (NMF). Eventuele hiermee samenhangende verwervingskosten komen voor rekening van NMF.

Baten van andere organisaties zonder winststreven
Onder de categorieën baten andere organisaties zonder winststreven worden gelden verantwoord die door de gever vrijwillig zijn afgestaan en geen (evenredige) tegenprestatie vormen voor geleverde goederen en of diensten. Deze gelden worden als het donaties betreft, verantwoord op basis van ontvangst (kasstelsel). Jaarlijkse bijdragen van aangesloten organisaties worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.

Overige baten
Deze betreffen baten zoals campagneopbrengsten en vergoedingen voor niet-projectgebonden diensten.

Bestedingen
Onder de bestedingen worden, per doelstelling, de volgende kosten verantwoord:
- directe projectkosten
- aandeel in de kosten eigen organisatie

Kosten eigen organisatie
Onder de kosten eigen organisatie worden de kosten verantwoord van de eigen organisatie (kosten van bestuur, beheer en uitvoering). Deze kosten worden op basis van het aantal directe uren (project- en beleidswerk) verdeeld naar de doelstellingen. In de toelichting op de bestedingen is ook een verdeling van de kosten eigen organisatie opgenomen waarbij

rekening is gehouden met de uren die besteed zijn aan werving baten en aan beheer en administratie.

Beheer en administratie
Voor de post Beheer en Administratie (B&A) hanteren de milieufederaties een uniforme systematiek die gebaseerd is op de aanbeveling Toepassing van Richtlijn 650 voor Kosten Beheer en Administratie van de Vereniging Fondsenwervende Instellingen (VFI). De kosten voor beheer en administratie worden inzichtelijk gemaakt in de Toelichting op de bestedingen, maar worden in de staat van baten en lasten volledig toegerekend aan de doelstellingen.
Tot de directe kosten B&A worden in die toelichting de ingekomen facturen voor administratie (administratiekantoor, accountant, CBF, etc.), verzekeringen en bestuurskosten gerekend. Op basis van de uren van directie en secretariaat die in het boekjaar besteed zijn aan personeels- en organisatiebeleid, RvT, RvA en algemene administratie worden ook naar rato de overige kosten eigen organisatie toegerekend aan deze post.

Wervingskosten
Alle directe kosten van activiteiten, die direct of indirect ten doel hebben mensen, bedrijven of instellingen te bewegen geld te geven voor één of meer van de doelstellingen, worden aangemerkt als werving baten. Op basis van het aantal fte's dat aan projectacquisitie is besteed, worden de kosten eigen organisatie naar rato toegerekend aan deze posten.

Overige grondslagen
Belastingen
BTW
In 2024 is net als in voorgaande jaren een aantal projecten gefinancierd door middel van opdrachten, waarover BTW afdracht verschuldigd was. Over de overige activiteiten van de stichting is geen BTW verschuldigd.
Begin 2014 is er een gesprek geweest met de belastingdienst Regio Utrecht over de interpretatie van de BTW plicht bij projecten en over de vooraftrek. Op basis hiervan kan de stichting jaarlijks de vooraftrek van de algemene kosten in rekening brengen volgens een bepaald percentage. Dit percentage betreft het deel van de opbrengsten waarover BTW wordt afgedragen. Jaarlijks wordt het percentage geschat op basis van voorgaande jaren, en bij de jaarrekening wordt het werkelijke percentage berekend. Op grond hiervan wordt een suppletieverzoek ingediend.

Vennootschapsbelasting
De stichting is in principe vennootschapsbelasting verschuldigd indien het resultaat in het verslagjaar tenminste € 15.000 bedraagt en het resultaat van de vijf afgelopen jaren tenminste € 75.000 bedraagt. De NMU heeft laten onderzoeken of (een deel van) haar activiteiten moeten worden onderworpen aan vpb-plicht en wat daarvan de mogelijke consequenties op administratief en financieel vlak zijn. De conclusie van dit onderzoek luidt dat er argumenten zijn dat de NMU niet deelneemt aan het economisch verkeer maar een louter maatschappelijke functie vervult. Zolang de resultaten van de NMU nihil of bescheiden positief zijn, is er geen sprake van een winststreven.

ANBI-status

De NMU is door de Belastingdienst aangewezen als een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). De ANBI status heeft belastingvoordelen voor zowel de instelling als voor de gever.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht Is opgesteld volgens de integrale methode.

TOELICHTING OP DE BALANS 2024

Activa

Materiele vaste activa	Hardware	Software
	€	€
Aanschafwaarde	43.668	8.360
Cumulatieve afschrijvingen per 1 januari	29.798	7.446
Boekwaarde per 1 januari	13.870	914
Investeringen	1.860	-
Desinvesteringen	-	-
Totaal (des)investeringen	1.860	-
Afschrijvingen	5.404	914
Afschrijving desinvesteringen	-	-
Totaal (des)afschrijvingen	5.404	914
Aanschafwaarde	45.528	8.360
Cumulatieve afschrijvingen per 31 december	35.202	8.360
Boekwaarde per 31 december	10.326	0

Vorderingen	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Debiteuren	221.393	210.261
Overige vorderingen en overlopende activa:		
Nog te vorderen Provincie Utrecht basissubsidie 2021-2024	33.390	44.579
Nog te vorderen Provincie Utrecht energiesubsidie 2020-2023	-	24.750
Nog te vorderen subsidie Provincie Utrecht	19.283	274.492
Nog te vorderen projecten Provincie Utrecht	3.702	19.570
Nog te vorderen projecten De Natuur en Milieufederaties	197.740	82.298
Nog te vorderen Oostbroekorganisatie	14.783	-
Nog te vorderen overige overheden	68.017	221.423
Nog te vorderen projecten overige financiers	67.573	65.740
Vooruitbetaalde kosten	33.902	45.848
Nog te ontvangen bankrente	3.706	0
Overige	9.207	1.894
	451.303	780.594

Projectsubsidies die betrekking hebben op in 2024 uitgevoerde werkzaamheden, maar nog niet zijn ontvangen, zijn opgenomen onder nog te vorderen projectsubsidies.

natuur en milieu utrecht federatie

	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Liquide middelen	925.650	1.041.857

Onderdeel van de liquide middelen is een bankgarantie van € 11.000 gesteld t.b.v. de verhuurders van de kantoorruimte.

Passiva

Reserves en Fondsen	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Stichtingskapitaal		
Stand per 1 jan	2.269	2.269
Mutatie uit de resultaatverdeling	-	-
Stand per 31 december	2.269	2.269
Egalisatiereserve		
Stand per 1 jan	-	41.174
Mutatie uit de resultaatverdeling	-	(41.174)
Stand per 31 december	-	-

Conform de beleidsregels van de Provincie Utrecht wordt de vierjarige subsidie jaarlijks tussentijds vastgesteld. Maximaal 10% van de jaarsubsidie mag worden gereserveerd in de egalisatiereserve. In 2023 is met de provincie afgesproken om de egalisatiereserve te gebruiken voor werkzaamheden in 2023.

Continuïteitsreserve:		
Stand per 1 jan	627.677	625.242
Mutatie uit de resultaatverdeling	26.690	2.435
Stand per 31 december	654.367	627.677

De NMU streeft naar een continuïteitsreserve van 4-5 maanden van de vaste lasten (€ 500.512 /€ 625.640). Dit vermogen dient als buffer voor het opvangen van tegenvallers, fluctuatie in projectinkomsten en als achtergronddekking bij het nemen van risicovolle beslissingen. Door de meest recente toevoeging is de gewenste hoogte van de reserve bereikt. De ontwikkelingen in 2024 rechtvaardigen de hoogte van deze reserve.

Kortlopende schulden	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Crediteuren	144.199	125.212
Belastingen en premies sociale verzekeringen:		
Omzetbelasting	36.669	48.753
Loonbelasting	28.580	33.382
	65.249	82.135

In 2024 werden enkele projecten gefinancierd via opdrachtverlening. Over deze bedragen was BTW verschuldigd.

Overige schulden en overlopende passiva:	31-12-2024	31-12-2023
	€	€
Overige kortlopende schulden		
Vooruit ontvangen subsidie Provincie Utrecht	141.036	335.885
Vooruit ontvangen projecten Provincie Utrecht	1.052	12.325
Vooruit ontvangen projecten De Natuur en Milieufederaties	258.549	263.398
Vooruit ontvangen overige overheden	12.847	108.154
Vooruit ontvangen projecten overige financiers	89.390	143.322
Vooruit ontvangen subsidies	97.713	218.481
Vakantiegeldverplichting	49.598	49.127
Verlofuren verplichting	43.780	48.957
Servicekosten nacalculatie	0	1.000
Nog te betalen accountantskosten	13.976	10.943
Nog te betalen bedragen	33.623	18.611
Nog te betalen lonen	1.024	-
	742.588	1.210.203

In 2024 werden diverse voorschotten ontvangen van o.a. de Provincie ten behoeve van projecten die doorlopen in 2025.

Niet in de balans opgenomen rechten
Er zijn geen opgenomen rechten die niet op de balans zijn vermeld.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen.
Er zijn geen langlopende verplichting die niet op de balans zijn vermeld.

TOELICHTING OP DE ONDERSCHEIDEN POSTEN VAN DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	Realisatie 2024		Begroot 2024		Realisatie 2023	
	€	€	€	€	€	€
Fondsenwerving						
Donaties en giften particulieren		2.146		4.000		4.027
Baten particulieren		1.989		-		-
Baten bedrijven		31.104		-		-
Baten subsidies van overheden						
Reguliere Provinciale subsidie 2021-2024						
Jaartranche conform beschikking	342.591		352.638		342.591	
Indexering	44.050		-		27.202	
Bedrag meegenomen uit vorig boekjaar	-		-		41.174	
Bedrag onttrokken aan de egalisatiereserve	-		-		41.174	
		386.641		352.638		369.793
Provinciale subsidie Energie 2020-2023						
Bedrag meegenomen uit vorig boekjaar	-		-		27.406	
		-		-		27.406
Projectsubsidies: **)	469.582		192.355		641.564	
Projectsubsidies Provincie Utrecht	145.669		-		-	
Projectsubsidies andere overheden	63.614		20.130		199.148	
Projectsubsidies andere overheden via partners	375.319		-		-	
Projectbijdragen van niet-overheden	-		10.000		17.551	
Projectsubsidie in acquisitie	-		477.276		-	
		1.440.825		1.052.399		1.255.462

De projectsubsidies worden in de begroting niet uitgesplitst naar de verschillende financiers.
De projectsubsidies zijn incidenteel.

	Realisatie 2024	Begroot 2024	Realisatie 2023
	€	€	€
Baten van verbonden organisaties zonder winststreven			
Nationale Postcode Loterij (via NMF) reguliere bijdrage	28.000	178.000	50.000
Nationale Postcode Loterij (via NMF) extra projectbijdragen	6.400	36.830	245.103
Nationale Postcode Loterij (via NMF) in acquisitie	-	178.860	-
	34.400	393.690	295.103

Een deel van de in april 2024 ontvangen reguliere bijdrage van de NPL via de NMF wordt besteed aan projecten in 2025 en is in 2024 opgenomen onder kortlopende schulden. Voor de specificatie van de extra projectbijdrage van St De Natuur en Milieufederaties zie bijlage 1 overzicht projecten 2024.

	Realisatie 2024	Begroot 2024	Realisatie 2023
	€	€	€
Baten van andere organisaties zonder winststreven			
Jaarlijkse bijdragen aangesloten organisaties	20.000	20.000	20.000
Overige bijdragen aangesloten organisaties	37.592	37.128	60.526
Projectbijdragen Provincie Utrecht	161.128	130.969	145.958
Projectbijdragen andere overheden	249.661	106.815	170.730
Projectbijdragen van niet-overheden	92.372	37.050	105.925
Nog te acquireren	-	440.578	-
	560.753	772.540	503.139
Som van de Baten	2.071.217	2.222.629	2.057.731
Percentage van de baten besteed aan doelstellingen	81%		82%
Percentage van de lasten besteed aan de doelstellingen	82%		81%
Percentage van de baten besteed aan werving	3%		2%

Voor de specificatie van deze projectsubsidies zie bijlage 1 overzicht projecten 2024. Voorafgaand aan het boekjaar is niet in te schatten welk deel van de projecten het karakter zal hebben van Baten als tegenprestatie voor de levering van producten en diensten. Daarom wordt deze post niet apart begroot.

TOELICHTING OP DE ONDERSCHEIDEN POSTEN VAN DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

BESTEDINGEN	Doelstellingen								
	Klimaat: klimaat-neutrale provincie in 2040	Natuur: robuuste eco systemen in de Provincie Utrecht in 2040	Gezonde leefom-geving Utrecht in 2040	Basis-activiteiten	Beheer & Adm.	Verkrijging subsidies	Realisatie 2024	Begroting 2024	Realisatie 2023
Verdelingsgrondslag %	33%	18%	18%	8%	19%	4%	100%		
	€	€	€	€	€	€	€	€	€
Salarissen (incl zzp)	343.686	187.465	187.465	83.318	197.880	41.659	1.041.474	1.159.627	1.103.385
Sociale lasten	53.022	28.921	28.921	12.854	30.528	6.427	160.673	218.014	171.479
Pensioenlasten	30.148	16.444	16.444	7.309	17.358	3.654	91.358	115.932	107.959
Overige personeelskosten	15.135	8.255	8.255	3.669	8.714	1.835	45.863	41.335	51.560
Reis- en verblijfkosten	7.551	4.119	4.119	1.831	4.348	915	22.882	18.202	11.132
Huisvestingskosten	18.373	10.022	10.022	4.454	10.579	2.227	55.677	72.300	66.187
Afschrijvingskosten	2.085	1.137	1.137	505	1.200	2.53	6.318	8.500	8.912
Kantoorkosten	8.466	4.618	4.618	2.052	4.875	1.026	25.656	26.100	25.525
Bestuurskosten	1.959	1.068	1.068	475	1.128	237	5.935	2.500	3.690
Admin.kst. en alg. kosten	16.537	9.020	9.020	4.009	9.521	2.005	50.113	41.900	23.180
Kosten fondsenwerving	-	-	-	-	-	2.000	2.000	-	-
Totaal vaste kosten	496.963	271.071	271.071	120.476	286.130	62.238	1.507.949	1.704.410	1.573.009
Inhuur experts / derden	100.258	-	126.440	-	-	-	226.698	15.671	212.598
Partners	6.080	20.648	53.525	-	-	-	80.253	188.023	143.408
Directe projectkosten	99.252	96.508	39.063	-	-	-	234.823	313.525	169.135
Totale kosten	702.553	388.227	490.099	120.476	286.130	62.238	2.049.723	2.221.629	2.098.150

Gemiddeld aantal personeelsleden (in fte's)	17,43	15,87	16,89

Financiële baten en lasten

	Realisatie 2024	Begroot 2024	Realisatie 2023
	€	€	€
Financiële baten en lasten			
Rentebaten	6.466	-	2.248
Rentelasten	-	-	-
Bankkosten	1.270	-	568
	5.196	-	1.680

DIRECTIEBELONING WNT VERANTWOORDING 2024

De WNT is van toepassing op Natuur- en Milieufederatie Utrecht. Het voor Natuur- en Milieufederatie Utrecht toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2024 € 233.000,-, dit betreft het algemene WNT-maximum.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2024 Bedragen x € 1	Sonja Sars	Josja Veraart
Functiegegevens	adjunct directeur	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01/ 01 t/m 31-12	01/ 01 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,84	1
Dienstbetrekking	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	69.672	98.684
Beloningen betaalbaar op termijn	9.180	12.901
Subtotaal	**78.852**	**111.585**
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	195.720	233.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t	n.v.t
Bezoldiging	***€ 78.852***	***€ 111.585***
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t	n.v.t
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t	n.v.t

natuur en milieu utrecht federatie

Gegevens 2023 Bedragen x € 1	Sonja Sars	Josja Veraart
Functiegegevens	adjunct directeur	Directeur
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01/ 01 t/m 31-12	01/ 01 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	0,84	1
Dienstbetrekking	Ja	Ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	67.705	93.795
Beloningen betaalbaar op termijn	8.284	12.071
Subtotaal	**75.989**	**105.866**
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	187.320	223.000
Bezoldiging	***75.989***	***105.866***

1d.Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder
Topfunctionarissen inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt met een totale bezoldiging van € 2.100 of minder

Gegevens 2024 NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE
C.A.M. Groot	Lid Raad van Toezicht
J.B. Levels-Vermeer	Lid Raad van Toezicht
G.U. Kuneman	Lid Raad van Toezicht
S. Bannier-Strik	Lid Raad van Toezicht
J.S. van de Griendt	Lid Raad van Toezicht
M.E.W. Schelhaas	Lid Raad van Toezicht
C.I. Porsius	Voorzitter Raad van Toezicht
L.S. de Waal	Lid Raad van Toezicht

Gegevens 2023 NAAM TOPFUNCTIONARIS	FUNCTIE
C.A.M. Groot	Lid Raad van Toezicht
J.B. Levels-Vermeer	Lid Raad van Toezicht
O. van Gerwen	Voorzitter Raad van Toezicht
G.U. Kuneman	Lid Raad van Toezicht
S. Bannier-Strik	Lid Raad van Toezicht
J.S. van de Griendt	Lid Raad van Toezicht
M.E.W. Schelhaas	Lid Raad van Toezicht
H. Stegenga	Lid Raad van Toezicht

De overige tabellen 1b, 1c, 1e, 1f, 1g, 2 en 3 van het voorgeschreven Verantwoordingsmodel WNT 2024 zijn niet van toepassing.

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT
Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2024 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

REGELING BELONING DIRECTEUREN VAN GOEDE DOELENORGANISATIES

Bezoldiging directie
De Raad van Toezicht heeft op advies van de remuneratiecommissie het bezoldigingsbeleid, de hoogte van de directiebeloning en de hoogte van andere bezoldigingscomponenten vastgesteld. Het beleid wordt periodiek geactualiseerd.

Bij de bepaling van het bezoldigingsbeleid en de vaststelling van de beloning volgt de Natuur en Milieufederatie Utrecht de Regeling beloning directeuren van goede doelenorganisaties (zie www.goededoelennederland.nl).

De regeling geeft aan de hand van zwaartecriteria een maximumnorm voor het jaarinkomen. De weging van de situatie bij de Natuur en Milieufederatie Utrecht vond plaats door de Raad van Toezicht. Dit leidde tot een zgn. BSD-score voor de directeur van 349,6 punten met een maximaal jaarinkomen van € 115.922 (1 fte, 12 maanden, functiegroep F) en voor de adjunct-directeur van 304 punten met een maximaal jaarinkomen van € 77.397,- (0,84 fte, 12 maanden, functiegroep D).

De voor de toetsing, aan de geldende maxima, relevante werkelijke jaarinkomens van de directeur en adjunct-directeur bedroegen in 2024 respectievelijk: € 98.684,- en € 69.672,- Deze beloningen bleven binnen de geldende maxima.

Het jaarinkomen, de belaste vergoedingen/bijtellingen, de werkgeversbijdrage pensioen en overige beloningen op termijn bleven voor de directeur met een bedrag van € 111.585,- binnen het in de regeling opgenomen maximum bedrag van € 143.743,- en voor de adjunct-directeur met een bedrag van € 78.852,- binnen het in de regeling opgenomen maximum bedrag van € 95.972,- De belaste vergoedingen/bijtellingen, de werkgeversbijdrage pensioen en de overige beloningen op termijn stonden bovendien in een redelijke verhouding tot het jaarinkomen.

Natuur en Milieufederatie Utrecht volgt bij haar beloningsbeleid de CAO- De Landschappen (onderdeel Raam-CAO Bos & Natuur) zonder deel te nemen aan de CAO.

Bezoldiging directive				
Naam	S. Sars		J.L. Veraart	
Functie	adjunct-directeur		directeur	
Dienstverband				
Aard (looptijd)	onbepaald		onbepaald	
Uren	32		38	
Parttime percentage	84%		100%	
Periode	1/1-31/12		1/1-31/12	
Bezoldiging				
Jaarinkomen bruto				
Loon/salaris	€64.567		€ 91.548	
Vakantiegeld	€ 5.105		€7.135	
Eindejaarsuitkering				
Belastbare onkostenvergoedingen	-		-	
Variabel jaarinkomen	-		-	
Totaal jaarinkomen		**€ 69.672**		**€ 98.684**
Belastbare vergoedingen / bijtellingen	-		-	
Pensioenlasten (werkgeversdeel)	€ 9.180		€ 12.901	
Overige beloningen op termijn	-		-	
Uitkeringen beëindiging dienstverband	-		-	
Totaal overige lasten en vergoedingen		€ 9.180		€ 12.901
Totaal bezoldiging 2024		**€ 78.852**		**€ 111.585**
Bezoldiging 2023				
Periode: 1-1-2023 / 31-12-2023				
Omvang dienstverband in fte: 0,84 en 1,0 fte				
Totaal bezoldiging 2023		**€ 75.989**		**€ 105.866**

Er zijn aan de directie geen leningen, voorschotten of garanties verstrekt.

Bezoldiging Raad van Toezicht
De Raad van Toezicht ontvangt voor haar inzet geen bezoldiging.

natuur en milieu utrecht federatie

Ontwikkelingen na balansdatum

Er zijn geen ontwikkelingen na balansdatum die van invloed kunnen zijn op de jaarrekening 2024.

Ondertekening van de jaarrekening

24 juni 2025

J.L. Veraart
Directeur

S. Sars
Adjunct-directeur

C.I. Porsius
Voorzitter Raad van Toezicht

Leden Raad van Toezicht:

M.E.W. Schelhaas

B.S. van de Griendt

L.S. de Waal

J.B. Levels-Vermeer

G.U. Kuneman

S. Bannier-Strik

De jaarrekening 2024 is vastgesteld in de vergadering van de Raad van Toezicht d.d. 24 juni 2025.

natuur en milieu utrecht federatie

DEEL III Overige gegevens

natuur en milieu utrecht
federatie

OVERIGE GEGEVENS

Resultaatbestemming

De Provincie Utrecht stelt als voorwaarde dat de reservevorming van subsidiënten niet meer dan 10% van de basissubsidie mag bedragen. Conform beleidsregels Provincie Utrecht worden de door de provincie gefinancierde basistaken jaarlijks afgerekend en worden eventueel nog te maken kosten / teveel gemaakt kosten toegevoegd/onttrokken aan de tot dit moment opgebouwde egalisatiereserve.
Vanaf 2018 wordt het resultaat toegevoegd of onttrokken aan de continuïteitsreserve. Dit vermogen dient als buffer voor het opvangen van tegenvallers, fluctuatie in projectinkomsten en als achtergronddekking bij het nemen van risicovolle beslissingen. De NMU hanteert voor de omvang van haar continuïteitsreserve het uitgangspunt van 4 - 5 maanden van de vaste lasten. Dit wordt jaarlijks door de RvT herijkt en daarbij wordt gekeken naar de ontwikkeling in de omvang van de organisatie.

De Jong
Accountancy & Financieel Management

IBAN Nr. NL33 INGB 0660 3535 04
BTW NL 8095.05.691.B01
KvK Noord Nederland 01091151

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Deze controleverklaring is afgegeven ten behoeve van provincie Utrecht

Aan: de raad van toezicht en het bestuur van
Stichting Natuur en Milieufederatie Utrecht te Utrecht

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel
Wij hebben de jaarrekening 2024 van Stichting Natuur en Milieufederatie Utrecht te Utrecht gecontroleerd.

Naar ons oordeel

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Natuur en Milieufederatie Utrecht per 31 december 2024 en van het resultaat over 2024 in overeenstemming met de in Nederland geldende Richtlijn voor de jaarverslaggeving 650 'Fondsenwervende organisaties' en de bepalingen van en krachtens de Wet normering topinkomens (WNT).
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde subsidiebaten- en lasten alsmede de bijbehorende balansmutaties over 2024 in alle van materieel zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met subsidieverlening van de provincie Utrecht met nummer 821BFDD1.

De jaarrekening bestaat uit:
1. de balans per 31 december 2024;
2. de staat van baten en lasten over 2024; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Controleprotocol verantwoording van subsidies vanaf € 125.000,- provincie Utrecht mei 2022 en de Regeling Controleprotocol WNT 2024 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Natuur en Milieufederatie Utrecht zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Burgemeester Wuiteweg 58
9203 KM Drachten
T: 0512 - 586 898
F: 0512 - 586 890
E: info@dejongafm.nl
I: www.dejongafm.nl

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie
Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:
- het bestuursverslag;
- bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:
- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de subsidieverlening van de provincie Utrecht met nummer 821BFDD1 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.
Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag, in overeenstemming met RJ 650 'Fondsenwervende organisaties' en de overige gegevens in overeenstemming met de subsidieverlening van de provincie Utrecht met nummer 821BFDD1.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het Bestuur en de Raad van Toezicht voor de jaarrekening
Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ 650 'Fondsenwervende organisaties' en de bepalingen van en krachtens de WNT. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de subsidieverlening van de provincie Utrecht met nummer 821BFDD1.

In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening. De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, de Regeling Controleprotocol WNT 2024, het Controleprotocol verantwoording van subsidies vanaf € 125.000,- provincie Utrecht mei 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden.
  Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderneming haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een onderneming haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de met governance belaste personen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Drachten, 24 juni 2025
De Jong AFM B.V.

Origineel ondertekend door J.D. de Jong AA

BIJLAGEN

natuur en milieu utrecht
federatie

BIJLAGE 1 OVERZICHT PROJECTEN 2024

Projectnaam	uren	Uurtarief	Materiaalkosten	Inhuur	Partners	Winst / Verlies	Totale baat	Totale baat
	2024	2024	2024	2024	2024	2024	2024	2023
Baten van particulieren							**€ 1.989**	**€ -**
Training energieboswachters			€ 845				€ 836	
Boompjesacties Gemeente IJsselstein							€ 705	
Boompjesactie gemeente Utrechtse Heuvelrug'							€ 480	
Duurzame Landbouw met Natuur							(€ 32)	
Baten bedrijven							**€ 31.104**	**€ -**
Campagne consuminderen	12	€ 96	€ 3.000				€ 4.152	
Bomenplantactie Energie Beheer Nederland	15,5	€ 95	€ 2.991			€ 484	€ 4.949	
Servicepunt duurzame daken gemeente Utrecht			€ 1.533				€ 1.533	
Inhouse trainingen			€ 650				€ 650	
Samenwerking Vitens	163,5	€ 96				€ 624	€ 16.320	
Bomenplantactie We boost	12	€ 95	€ 2.434			(€ 74)	€ 3.500	
Baten van subsidie van overheden							**€ 1.440.825**	**€ 1.255.462**
Provincie Utrecht							*€ 856.223*	1.038.763
Exploitatiesubsidie							€386.641	€ 369.793
Energiesubsidie								€ 27.406
Leren over Warmte	349,25	€ 93	€ 2.340			(€ 2.915)	€ 31.906	€ 33.341
Servicepunt warmte	1.307,5	€ 95	€ 13.057			(€ 290)	€ 136.979	€ 156.299
MiddenNL circulair jaar 1	666,5	€ 95	€ 1.135				€ 64.506	€ 31.244
MiddenNL circulair jaar 2	259	€ 96	€ 1.690			(€ 314)	€ 26.240	

Projectnaam	uren 2024	Uur-tarief 2024	Materiaalkosten 2024	Inhuur 2024	Partners 2024	Winst / Verlies 2024	Totale baat 2024	Totale baat 2023
Voucherregeling 2021							(€ 800)	
Voucherregeling 2023	376,75	€ 97	€ 9.239	€ 126.400	€ 7.277		€ 179.501	
RSG 2024-2025	345	€ 96				(€ 1.870)	€ 31.250	
POP3								€ 191.207
Duurzame Landbouw met Natuur								€ 229.473
Provincie Utrecht subsidie via partner							*€ 145.669*	*€ -*
Duurzame Landbouw met Natuur			€ 2.427	€	€ 23.048		€ 45.761	
Duurzame verdienmodellen								
Groen aan de buurt	319,25	€ 97	€ 1.810				€ 32.777	
Heuvelrugtuinen fase 3	488,75	€ 100	€ 7.900			(€ 144)	€ 56.631	
Verkenning circulair samen met ROM	105	€ 100					€ 10.500	
Projectsubsidies andere overheden							*€ 63.614*	*€ 216.699*
Kennisnetwerk KLE							€ 17.193	€ 13.275
Heuvelrugtuinen fase 2	100,5	€ 94	€ 190			€ 14.804	€ 24.442	€ 111.443
Cohere (climate)	497		€2.342			(€ 36)	€ 21.979	
Landelijkse veenweide 2023								€ 42.050
Duurzame daken Stichtse Vecht								€ 12.593
Groen aan de buurt vervolg								€ 19.787
Minibos La Guess								€ 7.500
Le Guess Who								€ 5.000
Bomen planactie EBN								€ 5.051
Projectsubsidies andere overheden via partner							*€ 375.319*	*€ -*
SABE DIY Agroforestry (NMF)	247,5		€ 3.505			(€ 2.527)	€ 17.420	
Participatiecoalitie 2024 (NMF)	2790.75	€ 110	€ 51.189			(€ 10.273)	€ 347.899	
NP RES natuurinclusief (NMF)	100	€ 100		€ 1.936		(€ 1.936)	€ 10.000	

Projectnaam	Uren	Uur-tarief	Materiaalkosten	Inhuur	Partners	Winst / Verlies	Totale baat		Totale baat	
	2024	2024	2024	2024	2024	2024	2024		2023	
Projectbijdragen van niet-overheden							*€ -*		*€ 17.551*	
Minibos La Guess									€ 7.500	
Le Guess Who									€ 5.000	
Bomenplanactie Energie Beheer Nederland									€ 5.051	
Baten van verbonden organisaties zonder winststreven								**€ 34.400**		**€ 295.103**
Nationale Postcode Loterij (via NMF) reguliere bijdrage							*€ 28.000*		*€ 50.000*	
Nationale Postcode Loterij (via NMF) extra projectbijdragen							*€ 6.400*		*€ 245.103*	
Circulaire Samenleving	57	€ 100					€ 5.700			
Omgevingswet	7	€ 100					€ 700			
Neuwsbrieven CE in de regio									€ 623	
Bouwen voor de toekomst (landelijk)									€ 10.545	
SABE									€ 11.095	
Boer & Buur met Natuur									€ 10.000	
Participatiecoalitie vervolg									€ 186.588	
Energietuinen									€ 12.600	
All things									(€ 4.883)	
DMF cursus 'Van bestemmingsplan naar Omgevingsplan'									€ 1.235	
Plan Boom									€ 16.000	
Groene Vrijwilligersnetwerken									€ 1.300	

Projectnaam	Uren 2024	Uur-tarief 2024	Materiaalkosten 2024	Inhuur 2024	Partners 2024	Winst / Verlies 2024	Totale baat 2024	Totale baat 2023
Baten van andere organisaties zonder winststreven							**€ 560.753**	**€ 503.139**
Bijdrage terreinbeheerders							*€ 57.592*	*€ 80.526*
Jaarlijkse bijdrage samenwerking Oostbroek	220	€ 91					€20.000	€ 20.051
Kostenbijdrage Samenwerking Oostbroek			€ 5.810			(€ 3.408)	€ 2.402	
Samenwerking Groene Planologie	435.5	€ 78	€ 2.439			(€ 1.280)	€ 35.190	€ 45.106
Omgevingsvisie Oostbroek (POVI)								€ 15.369
Provincie Utrecht opdrachten							*€ 161.128*	*€ 145.957*
Regionale Energie Alliantie (REA juni 2023-juni 2024)	111	€ 95	€ 948			€ 617	€ 12.110	€ 5.890
Regionale Energie Alliantie (okt 2024-31 dec 2026)	17	€ 96	€ 40				€ 1 .632	
Pilot Data huisdossiers initiatieven	21,5	€ 96					€ 2.064	
Samenwerking gemeenten en provincie voor de circulaire transitie	103	€ 95	€ 306			(€ 894)	€ 9.215	€ 14.630
Agroforesty-netwerk	64	€ 96					€ 6.144	
Projectontwikkeling Lekker Lokaal, 2024	30	€ 96					€ 2.888	
Citizen Science SMU maart 2022 - febr 2025	727,5	€ 94	€ 17.065	€	€ 46.248	(€ 4.622)	€ 127.075	€ 112.890
Plattelandscoaches								(€ 4.365)
Servicepunt lokaal en duurzaam voedsel								€ 5.280
Bomenuitdeelactie 2022								€ 11.632

Projectnaam	Uren 2024	Uur-tarief 2024	Materiaalkosten 2024	Inhuur 2024	Partners 2024	Winst / Verlies 2024	Totale baat 2024	Totale baat 2023
Overige overheden opdrachten							*€ 249.661*	*€ 170.731*
Energie-ambassadeurs (U-Thuis)	584	€ 93	€ 10.257				€ 64.569	€ 54.652
Extra trainingsprogramma juni24-juni 2025			€ 1.542				€ 1.542	
Oeraf	91,75	€ 93	€ 2.140			(€ 1.207)	€ 9.466	€ 22.607
OERaf 2024	124,18	€ 95	€ 5.674				€ 17.471	
RREW en Energie in Woudenberg	24	€ 95					€ 2.280	€ 2.280
Lokale circulaire ambtelijke netwerken	89	€ 96			€ 6.080	€ 376	€ 15.000	
Urban ReLeaf	213	€ 95	€ 5.857				€ 26.092	€ 4.655
Boompjes planten gemeente Houten							(€ 78)	
Inspiratiesessie Circulair Denken, Concreet Doen in De Ronde Venen								€ 6.950
Verduurzamen Zeist West	37	€ 95				(€ 3.515)		€ 4.560
Verduurzame Zeist West (deel 1)								€ 2.303
Leertraject Zeist	13	€ 95				€ 3.184	€4.419	€ 3.242
Servicepunt duurzame daken gem Zeist	44	€ 95	€ 1.245			€ 149	€5.899	€ 25.881
Servicepunt duurzame daken gem Utrecht	251	€ 96	€ 1.855			(€ 4.831)	€ 21.120	€ 5.795
Boompjesactie gemeente Bunschoten (Schildersbuurt integrale herinrichting)	51	€ 95	€ 5.180			(€ 225)	€ 9.800	€ 380
Boompjesactie gemeente Utrechtse Heuvelrug'	193	€ 94	€ 10.187			€ 320	€ 28.649	€ 7.872
Boompjesacties Gemeente Nieuwegein	123.75	€ 97	€ 18.725				€ 30.729	€ 9.755
Boompjesacties Gemeente IJsselstein	70	€ 97	€ 5.913				€ 12.703	

Projectnaam	Uren 2024	Uur-tarief 2024	Materiaalkosten 2024	Inhuur 2024	Partners 2024	Winst / Verlies 2024	Totale baat 2024	Totale baat 2023
Training energieboswachters Lopikerwaard								€ 11.095
CIRCO Hub Utrecht								€ 8.704
Overige baten van stichting/fondsen							*€ 92.372*	*€ 105.925*
Kennisnetwerk KLE	362	€ 97	€ 1.973				€ 24.895	
Voedselbos materiaalkosten			€ 1.682			(€ 1.682)		
NPUH proefpercelen	80	€ 96					€ 7.680	
NPUH fonds proefpercelen	27	€ 96	€ 21.720				€ 24.695	
Voedselbossennetwerk							€ 400	
Gastcollege							€ 750	€ 500
Boer & buur met natuur	174	€ 100	€ 40			(€ 40)	€ 17.400	€ 500
Slimme en duurzame mobiliteit op De Wetering Haarrijn	8,25	€ 94					€ 775	€ 8.625
Slimme en duurzame mobiliteit op De Wetering Haarrijn vervolg	96	€ 96				€ 384	€ 9.600	
Natuurrijke Bedrijventerreinen	6,5	€ 100	€ 260				€ 910	
Actie bomen 2023	27	€ 93	€ 2.432				€ 4.943	€ 1.209
Servicepunt duurzame daken gem Zeist			€ 324				€ 324	
Bomenactie Agentschap Telecom								€ 3.406
Zoeken naar windlocaties met LTO								€ 5.500
Energie ambassadeurs (u-thuis)								€ 286
Samenwerking NMU-Vitens								€ 16.150
Verdienmodellen								€ 1.58
Telen voor de bouw								€ 1.000
Servicepunt Duurzame Daken								€ 10.000
Coördinatie werkgroep 'Verbreding van mindset'								€ 9.000

Projectnaam	Uren	Uur-tarief	Materiaalkosten	Inhuur	Partners	Winst / Verlies	Totale baat	Totale baat
	2024	2024	2024	2024	2024	2024	2024	2023
Inhoudelijke werkzaamheden 'Verbreding van mindset' 2023								€ 22.800
Opzetten Utrechtse Fixbrigades								€ 24.055
Soester Energie duurzame warmte voor Overhees								€ 1.598
Training woningen verduurzamen buitengebied								€ 1.138
Totaal baten projecten (exclusief donaties particulieren)							€ 2.069.071	€ 2.053.704

BIJLAGE 2 OVERZICHT WERKELIJKE KOSTEN PROJECT SERVICEPUNT WARMTE 2024

Werkelijk 2024

Naam subsidieregeling:	Uitvoeringsverordening subsidie Energietransitie provincie Utrecht	startdatum project:	1-1-2024
Naam aanvrager/penvoerder:	Natuur en milieufederatie Utrecht	einddatum project:	31-2-2024
Projectnaam:	Servicepunt Warmte		

Aantal realisatie-indicatoren: 3

	activiteit(en)	begrotingspost	kostensoort	omschrijving kosten	naam leverancier / naam aanvrager	aantal	eenheid	prijs/tarief per eenheid excl. btw	kosten excl. btw	btw-bedrag	totale kosten (incl. of excl. btw)	Begroot 2024	subsidie-%	Wordt in 2025 besteed
Realisatie-indicator 1)														
Projectcoördinatie en Activiteiten bij doelstelling 1: Toegankelijk maken en verspreiden van kennis	W0 Projectcoordinatie													
	Activiteiten coordinatie en afstemming	Directe kosten	kies kostensoort	Uitvoering NMU	NMU	173	uur	€ 95,00	€ 16.435,00	€ -	€ 16.435,00	€ 16.150,00	100%	€ -285,00
	Externe kosten communicatiestrategie &	Indirecte kosten	Kosten derden, materiaal &	Platform, publicaties,opma	NMU	1	stuk(s)		€ 3.065,42	€ 610,93	€ 3.676,35	€ 14.855,00	100%	€ 11.178,65
	Communicatie uitreiking beste energieinitiatief	Indirecte kosten	Kosten derden, materiaal &	Filmpjes en prijs	NMU	1	stuk(s)		€ 1.050,00	€ 220,50	€ 1.270,50	€ 1.000,00	100%	€ -270,50
	Externe kosten kennissessies W3 + 4 + 6	Indirecte kosten	Kosten derden, materiaal &	Zaalhuur + catering	NMU	1	stuk(s)		€ -	€ -	€ -	€ 4.800,00	100%	€ 4.800,00
	Externe kosten training lokale projectleiders	Indirecte kosten	Kosten derden, materiaal &	Zaalhuur + catering + spre	NMU	1	stuk(s)		€ 6.802,44	€ 1.023,27	€ 7.825,71	€ 8.000,00	100%	€ 174,29
	W1Dienst aanbieden van helpdesk en platform													
	Activiteiten naamsbekendheid en helpdesk	Directe kosten	kies kostensoort	Uitvoering NMU	NMU	273,75	uur	€ 95,00	€ 26.006,25	€ -	€ 26.006,25	€ 25.175,00	100%	€ -831,25
	W2 Dienst kennisuitwisseling faciliteren													
	Activiteiten kennisuitwisseling	Directe kosten	kies kostensoort	Uitvoering NMU	NMU	183,75	uur	€ 95,00	€ 17.456,25	€ -	€ 17.456,25	€ 17.100,00	100%	€ -356,25
Activiteiten bij doelstelling 2: Advisering en ondersteuning bij individuele verduurzaming (collectief spoor)	W3: Dienst collectieve aanpakken aanjagen en ondersteunen													
	Activiteiten besparen	Directe kosten	kies kostensoort	Uitvoering NMU	NMU	95	uur	€ 95,00	€ 9.025,00	€ -	€ 9.025,00	€ 8.550,00	100%	€ -475,00
	W4: Dienst advisering aanpak energiearmoede													
	Activiteiten energiearmoede	Directe kosten	kies kostensoort	Uitvoering NMU	NMU	129	uur	€ 95,00	€ 12.255,00	€ -	€ 12.255,00	€ 13.775,00	100%	€ 1.520,00
Activiteiten bij doelstelling 3: Advisering en ondersteuning bij wijkaanpakken	W5: Dienst startende warmte-initiatieven ondersteunen													
	Activiteiten aardgasvrij	Directe kosten	kies kostensoort	Uitvoering NMU	NMU	230,5	uur	€ 95,00	€ 21.897,50	€ -	€ 21.897,50	€ 23.750,00	100%	€ 1.852,50
	W6: Dienst wijkaanpakken versnellen													
	Activiteiten wijkaanpakken	Directe kosten	kies kostensoort	Uitvoering NMU	NMU	222,5	uur	€ 95,00	€ 21.137,50	€ -	€ 21.137,50	€ 31.825,00	100%	€ 10.687,50
TOTAAL									€ 135.130,36	€ 1.854,70	€ 136.985,06	€ 164.980,00		€ 27.994,94

BIJLAGE 3 OVERZICHT WERKELIJKE KOSTEN PROJECT CIRCULAIR MIDDENNL, JAAR 2: HEEL UTRECHT CIRCULAIR

Werkelijk 2024

Naam subsidieregeling	ASV
Naam aanvrager/penvoerder	NMU - Sonja Sars
Projectnaam	Circulair MiddenNL, Jaar 2: Heel Utrecht Circulair
Startdatum project	1-7-2024
Einddatum project	21-12-2025
Subsidiepercentage	100%
BTW subsidiabel?	Ja
BTW percentage	

PROVINCIE :: UTRECHT

Kosten derden en overige inbreng:

Activiteit(en)	Naam leverancier	Omschrijving kosten	Kostensoort	Eenheid	Prijs/tarief per eenheid excl. btw	Kosten excl. Btw	BTW %	Btw-bedrag	Totale kosten (incl. of excl. btw)	Begroot 2024-2025	Subsidie %	Wordt in 2025 besteed
Bestuurlijk netwerk	Diverse	locatiehuur, zaalhuur, bushuur, catering, sprekers	Overige		€ -	€ 600,42	21%	€ 126,09	€ 726,51	€ 4.235,00	100%	€ 3.508,49
Ambtelijk Circulair Netwerk (UCAN)	Diverse	locatiehuur, zaalhuur, bushuur, catering, sprekers	Overige		€ -	€ 541,10	9%	€ 48,70	€ 589,80	€ 2.118,00	100%	€ 1.528,20
Utrechtse Aanpak Biobased Isoleren	Diverse	zaalhuur, catering, ontwerp en drukkosten	Overige		€ -	€ -	21%	€ -	€ -	€ 3.328,00	100%	€ 3.328,00
Bijeenkomsten bewonersinitiatieven	Diverse	zaalhuur, catering, sprekers	Overige		€ -	€ 322,41	0%	€ -	€ 322,41	€ 1.513,00	100%	€ 1.190,59
Project 'Heel Utrecht repareert'	Diverse	platform bouwen, inzet social media	Overige		€ -	€ -	21%	€ -	€ -	€ 7.260,00	100%	€ 7.260,00
Campagne 'Zoek om de hoek'	Diverse	ontwerp en drukkosten, inzet social media	Overige		€ -	€ 46,77	21%	€ 9,82	€ 56,59	€ 5.445,00	100%	€ 5.388,41
					€ -	€ -	0%	€ -	€ -		100%	€ -
					€ -	€ -	0%	€ -	€ -		100%	€ -
					€ -	€ -	0%	€ -	€ -		100%	€ -
					€ -	€ -	0%	€ -	€ -		100%	€ -
					€ -	€ -	0%	€ -	€ -		100%	€ -
					€ -	€ -	0%	€ -	€ -		100%	€ -
					€ -	€ -	0%	€ -	€ -		100%	€ -
					€ -	€ -	0%	€ -	€ -		100%	€ -
					€ -	€ -	0%	€ -	€ -		100%	€ -
Subtotaal kostenposten derden (excl. loonkosten):						**€ 1.510,70**		**€ 184,61**	**€ 1.695,31**	**€ 23.899,00**		**€ 22.203,69**

Kosten van interne arbeid/ loonkosten:

Activiteit(en)	Organisatie	Medewerker (functie en rol in het project)	Functiegroep	Aantal uren	Uurtarief	Totale kosten	Begroot 2024-2025	Subsidie %	Wordt in 2025 besteed
Cirkelregio Utrecht	NMU	diverse	integraal uurtarief	42	€ 96,00	€ 4.032,00	€ 11.520,00	100%	€ 7.488,00
Bestuurlijk netwerk	NMU	diverse	integraal uurtarief	2	€ 96,00	€ 192,00	€ 19.200,00	100%	€ 19.008,00
Ambtelijk Circulair Netwerk (UCAN)	NMU	diverse	integraal uurtarief	15	€ 96,00	€ 1.440,00	€ 28.800,00	100%	€ 27.360,00
Utrechtse Aanpak Biobased Isoleren	NMU	diverse	integraal uurtarief	40	€ 96,00	€ 3.840,00	€ 14.400,00	100%	€ 10.560,00
Inventarisatie en behoefteanalyse	NMU	diverse	integraal uurtarief	2	€ 96,00	€ 192,00	€ 4.800,00	100%	€ 4.608,00
Verder inrichten Servicepunt	NMU	diverse	integraal uurtarief	18	€ 96,00	€ 1.728,00	€ 4.800,00	100%	€ 3.072,00
Bijeenkomsten circulaire bewonersinitiatieven	NMU	diverse	integraal uurtarief	7	€ 96,00	€ 672,00	€ 6.720,00	100%	€ 6.048,00
Project 'Heel Utrecht Repareert'	NMU	diverse	integraal uurtarief	59	€ 96,00	€ 5.664,00	€ 19.200,00	100%	€ 13.536,00
Campagne "Zoek om de hoek"	NMU	diverse	integraal uurtarief	49	€ 96,00	€ 4.704,00	€ 6.720,00	100%	€ 2.016,00
Bestuurlijke Agendering Circulariteit	NMU	diverse	integraal uurtarief	25	€ 96,00	€ 2.400,00	€ 9.600,00	100%	€ 7.200,00
						€ -		100%	€ -
						€ -		100%	€ -
Subtotaal kostenposten interne inzet				**259**		**€ 24.864,00**	**€ 125.760,00**		**€ 100.896,00**

Totaal	**€ 1.510,70**	**€ 184,61**	**€ 26.559,31**	**€ 149.659,00**		**€ 123.099,69**

BIJLAGE 4 OVERZICHT WERKELIJKE KOSTEN PROJECT VOUCHERREGELING BELEEF EN BEWONDER 2024

Werkelijk 2024

PROVINCIE :: UTRECHT

Naam subsidieregeling:	Algemene subsidieverordening	**startdatum project:**	1-12-2023
Naam aanvrager/penvoerder:	Isabel Kruisheer	**einddatum project:**	31-7-2025
Projectnaam:	Voucherregeling Beleef en Bewonder 2024		

Selecteer aantal realisatie-indicatoren: 1

	activiteit(en)	begrotingspost	kostensoort	omschrijving kosten	naam leverancier / naam aanvrager	aantal	eenheid	prijs/tarief per eenheid excl. btw	kosten excl. btw	btw-percentage	btw-bedrag	totale kosten (incl. of excl. btw)	Begroot	subsidie-%
					Realisatie-indicator 1)									
vul de te realiseren resultaten / realisatie-indicatoren in	**Uitvoer voucherregeling**													
	Communicatie	Directe kosten	Kosten derden, inhuur	Aanpassingen website,	NMU	56	uur	€ 97,00	€ 5.432,00	0%	€ -	€ 5.432,00	€ 5.626,00	100%
	Communicatie	Directe kosten	Kosten derden, inhuur	campagneksten	NMU		stuks		€ 1.700,00	21%	€ 262,50	€ 1.962,50	€ -	100%
	Uitvoering voucherregeling	Directe kosten	Kosten derden, inhuur	Uitvoeren voucherregeling	NMU	294,75	uur	€ 97,00	€ 28.590,75	0%	€ -	€ 28.590,75	€ 38.800,00	100%
	Evaluatie en verantwoording	Directe kosten	Kosten derden, inhuur	Evaluatie en	NMU	26	uur	€ 97,00	€ 2.522,00	0%	€ -	€ 2.522,00	€ 3.492,00	100%
	Uren IVN	Directe kosten	Kosten derden, inhuur	Uitvoering voucherregeling	NMU		stuk(s)		€ 7.276,94	0%	€ -	€ 7.276,94	€ 7.276,94	100%
	Uren LEU	Directe kosten	Kosten derden, inhuur	Uitvoering voucherregeling	NMU		stuk(s)		€ 6.014,00	21%	€ 1.262,94	€ 7.276,94	€ 7.276,94	100%
	Accountantscontrole													
	Accountantscontrole	Indirecte kosten	Kosten derden, inhuur	Accountantscontrole	NMU		stuk(s)		€ -	21%	€ -	€ -	€ 2.500,00	100%
	Bedrag voor vouchers													
	Bedrag voor de uitgifte van vouchers	Directe kosten	Kosten derden, materiaal &	Bedrag voor de uitgifte van voucher	NMU		stuk(s)		€ 126.439,82	0%	€ -	€ 126.439,82	€ 155.028,12	100%
TOTAAL PROJECTBEGROTING									€ 177.975,51		€ 1.525,44	€ 179.500,95	€ 220.000,00	
									kosten excl. btw		btw-bedrag	totale kosten (incl. of excl. btw)	totale subsidiabele kosten	

Natuur en Milieufederatie Utrecht
Arthur van Schendelstraat 600
3511 MJ Utrecht

info@nmu.nl
www.nmu.nl
030-2567350

NL37 TRIO 0212179500
KvK 41177152

Samen voor een mooi en duurzaam Utrecht

Samen voor een mooie en duurzame provincie Utrecht